

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Za oživljenje gospodarstva

Novi ukrepi vlade — Znižanje davčnih bremen — Velik investicijski program — Avtomobilska cesta Ljubljana-Sušak

Beograd, 6. februarja. r. V okviru gospodarskih ukrepov, ki jih je napovedal predsednik vlade v svojem nedavnem govoru, so včeraj izšle nadaljnjene tri uredbe dalekosežne važnosti. Prva uredba se nanaša na omiljenje davčnih bremen in razveljavlja poostrene odredbe davčnega zakona iz leta 1932. S to uredbo se ukinejo davčne razlike in že vplačani zneski računajo v dobro davčnemu obvezniku.

Druga uredba se nanaša na znižanje zemljarine za vsega 20 odstotkov.

Najvažnejša je tretja uredba o velikih javnih delih. Namen te uredbe je poživiti narodno gospodarstvo, omiliti brezposelnost in pospeševati turistični promet. Po tej uredbi se bo investiralo v dobi dveh let milijardo Din za javna dela. Gradile se bodo predvsem moderne mednarodne ceste in nove ceste, ki bodo vezale gospodarska središča s Primorjem. Nadalje se bo izpopolnilo železniško omrežje, tako da bodo dobili železniško zvezo tudi oni važni kraji,

ki je dosedaj še nimajo.

V svrhu financiranja teh javnih del, kojih program bo določil ministrski svet, bo država izdala srednjeročne obveznice z rokom 5 do 10 let. Obrestno mero teh obveznic bo določil ministrski svet. Obveznice bodo proste vseh davkov in bodo uživale pupilarno varnost. Polovica teh obveznic bo oddana domačim denarnim zavodom, polovica pa bo plasirana v inozemstvu.

V okviru tega velikega investicijskega programa je predvidena tudi zgraditev moderne avtomobilske ceste Ljubljana-Sušak preko Ribnice in Kočevja. S to cesto bo dobila ne samo Ljubljana, marveč preko nje tudi inozemstvo direktno avtomobilsko zvezo z našim Primorjem.

Kmetijski minister je v zvezi z novo uredbo o zaščiti kmetov dal včeraj popoldne izjavo, iz katere izhaja, da so od zaščite v bodoče izvzete ne samo kmetijske zadruge v ožjem smislu, marveč tudi zadržne denarne ustanove,

kakor so zlasti pri nas takozvane raf-fajzovke. To pomeni v stvari ukinitve kmečke zaščite v dravski banovini, ker je večina kmetov zadolžena pri takih zadržnih ustanovah. Minister pa je napovedal, da bo v kratkem izdal k uredbi še poseben pravilnik, s katerim bo določil na kak način in v kakšnem iznosu bodo smeje zadruge izterjati kmečke dolgeve. Za zadržne posojilnice in hranilnice tudi ne velja obrestna mera, kakor za ostale zaščitenne kmečke dolgeve, marveč je obrestna mera izenačena z obrestno mero drugih denarnih zavodov.

Važen odlok

Beograd, 6. februarja. p. Finančni minister je na osnovi člena 21 in 27 zakona o organizaciji finančne uprave izdal odlok, s katerim pooblašča finančne direktorje, da morajo do konca tekočega davčnega leta samostojno reševati prošnje za odgoditev davčnih plačil do zneska 50.000 Din.

London, 5. februarja. AA. Reuterjev urad poroča iz Berlina: Po vseh iz poučnih krogov bi nemška vlada mogla smatrati predloge, izdelane na francosko-britanskem sestanku za možen temelj za pogajanja. Osebnost, ki stoji blizu nemški vladi, je izjavila Reuterjevemu poročevalcu, da Nemčija niti ne misli na to, da bi kategorično odklonila takšne predloge, vendar jih pa brez podrobne diskusije tudi ne more sprejeti.

Nemškega odgovora še ni

Paris, 6. februarja. w. Nemškega odgovora na locarnski komunik, ki je bil napovedan za sredi, doslej še ni. Zato smatramo na tukajšnjih pristojnih mestih, da je več kot gotovo, da bo Nemčija načelno pristala na pogajanja na podlagi londonskih dogovorov.

Nerednosti v zagrebški občinski upravi

Zagreb, 6. februarja. č. Po reviziji poslov na mestni občini in na podlagi poročila mestnega svetnika dr. Pavlinića o poslovanju tržnega in socialnega oddelka je danes predsednik Erber v smislu zakona razrešil dolžnosti mestna senatorja Dana Šarića in Zvonimirja Einwalterja, proti katerima je bila uvedena disciplinska preiskava. Šarić je moral poleg tega opustiti službovanje. Za vršilca dolžnosti magistrskega direktorja je bil namestu njega imenovan dr. Emil Bogdanović, tržni odsek pa bo začasno vodil tajnik Jernejc.

Opozorilo delodajalcev

Ljubljana, 6. februarja. OUIZD razglasi: Zakon o zavarovanju delavcev nalaga vsem delodajalcem dolžnost, da svoje delavce in nameščence prijavijo Okrožnemu uradu v zakonitem roku 8 dni.

Ako delojemalce zbolijo pred prekasno vloženo prijavo, ali pa se v roku 8 dni po prekasni prijavi, nastane za delodajalca regres, to se pravi, da ima Okrožni urad dolžnost izterjati od delodajalca vse stroške, ki so nastali zaradi boleznih prepozno prijavljenega delavca.

Zaradi prekasnih prijav se regresni plačilni nalogi stalno množijo. Običajno so ti stroški visoki in za delodajalca zelo občutni, posebno v sedanjih gospodarskih krizah. V nekaterih primerih ti stroški narastejo celo na 10.000 Din in več, stroški preko 1000 do 3000 Din pa so zelo pogosti. Ta zakonita kazen za prekasne prijave v mnogih primerih delodajalca zelo obremenjuje in mu povzroča nove gospodarske težave, skrb in celo ogroža njegov obstoj.

Največ zakašenih prijav dobiva urad za varnost, služkinje in nameščence malih obrtnikov.

Okrožni urad opozarja zlasti male obrtnike na omejene zakonite predpise z dostavkom, da urad v slučaju prepozne prijave ne more in ne sme obiti in prezreti določil zakona. Prijavi delojemalcev v zavarovanje je treba posvečati več pažnje, ker v nasprotnem slučaju za vsako kršitev zakona odgovarja dotični delodajalec sam. V pravno urejeni družbi je po zakonih predpisane roke treba upoštevati.

Ker urad opaža, da se take nepotrebne obremenitve delodajalcev množijo in to v pretežni večini zaradi premale pazljivosti, opozarja ponovno na pozitivne določbe zakona, da s tem opozori na škodo, ki mora delodajalcu zaradi prekasne prijave nastati. Skušnja učiti, da neprijavljeni delojemalcec zalc rad oboli!

Pogajanja z Bolgarijo

V nadaljevanju politike zblizanja se bodo predvsem uredila razna obmejna vprašanja

Sofija, 6. februarja. AA. »Dnevnik« objavlja uvodnik o pogajanjih z Jugoslavijo. Kakor je znano, se bodo ta pogajanja vršila že prihodnje dni. Določili bodo nove prehode na jugoslovensko-bolgarski meji in olajšali potne formalnosti. List pravi v svojem članku med drugim:

Po obisku kralja Borisa v Beogradu in blagopokojnega kralja Aleksandra v Sofiji so v mnogocem olajšali vprašanja obeh držav. Pri vseh prizadetih je prevladalo prepričanje, da bo mogoče od manjših vprašanj postopno preiti k ureditvi obsežnejših zadev, da na ta način položje zdravo podlaga bolgarsko-jugoslovenskega zblizanja in trajnega prijateljstva.

»Mir« pa piše, v članku »Bolgarsko-jugoslovensko sosedstvo je dobro: Z radostjo pozdravljamo včerajšnjo izjavo jugoslovenskega poslanika Aleksandra Cincar-Markovića, da »se bo zblizevalna politika med obema državama nadaljevala«.

»Slovoc« komentira ta pogajanja takole: Prišel je čas novega, stvarnega in tvornega dela. Vsem nam je jasno, da bo popoln in iskren sporazum med Bolgarsko in Jugoslavijo podlaga miru na Balkanu. Noben drug sporazum ne bo tako koristil miru na Balkanu kakor sporazum med Jugoslovani in Bolgari. Zaradi tega si še prav posebno želimo uspeha pri pogajanjih, ki se prično prihodnji teden.

Nemčija na razpotju

Nemčija se mora sedaj odločiti za iskreno sodelovanje, ali pa bo popolnoma osamljena

Paris, 6. februarja. AA. Pariški listi s posebnim zadovoljstvom ugotavljajo, da je odmev francosko - britanskih razgovorov skoraj v vseh državah ugoden in da je edino stališče Nemčije se negotov. Kljub temu upajo, da bo Nemčija pravilno precevala svoje koristi in sprejela ponujene ji predloge, ker bi drugače pod silo razmer zašla v politično osamljenost. Neutemeljena je nemška trditev, da hočejo druge države Nemčijo osamiti, samo od Nemčije je odvisno, ali bo osamljena ali ne.

Predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve Henry Berenger pravi v bulletinu »Agence Economique et Financiere« med drugim: »Zeleli moramo, da Nemčija pristane in sprejme izredno ugodno ponudbo, ki ji jo dajeja zapadni državi in ji ponujata roko. Takšna prilžnost se Nemčiji zlepa ne bo ponovila v njeni zgodovini. Zapadni velešili sta stvorili svojo dolžnost in le od Nemčije je odvisno, ali bomo imeli štirikot miru London-Pariz-Rim-Berlin, ali pa samo trikotnik London-Pariz-Rim.«

Tudi glavno gloslo socialistov misli, da bi pristonek Nemčije omogočil ustvaritev mirovne skupnosti v Evropi.

O letalski konvenciji pravi »Matin«, da niti Flandin niti Laval pred odhodom v London nista proučila možnosti takšne pogodbe. Prav tako tudi angleški poslanik v Parizu glede te točke ni dobil nobenih posebnih navodil od svoje vlade. Šele na večer, ko sta francoska državnik priselila v London, je ministrski predsednik Flandin na dnevni pri lordu Londonderryju nasproti zunanjemu ministru Simonu prvič sprožil to misel. Ker se mu je zdel Simon naklonjen, sta še ponoči skupno z Lavalom osnovala pogodbo in jo naslednjega dne predložila angleškemu državnikom v razpravo.

Tesna zveza med varnostjo in enakopravnostjo

London, 6. februarja. č. Večina listov naglašava važnost londonskih dogovorov tako za Veliko Britanijo kakor za kontinent. Zlasti poudarjajo, da je bil namen londonskih razgovorov, spraviiti v sklad problem varnosti in enakopravnosti, ki sta med seboj v tesni zvezi, ne pa ustvariti

tako mednarodno pogodbo, pri kateri Nemčija ne bi sodelovala.

»Daily Mail« pozdravlja sporazum z navdušenjem in pravi, da bo na njegovi podlagi Nemčija dobila pooblastila, da se oboroži in se postavi v bran gigantski oboroženosti sil Rusije, ki bo danes ali jutri grozila vsemu kontinentu.

»Morningpost« razpravlja obširno o dobrem pričetku britansko-francoskega zblizanja. »Times« poudarja, da ima v snočnem komunikiju vsaka beseda svoj jasen pomen in izpričuje dobro voljo, ki sta jo Francija in Anglija pokazali napram vsemu svetu in še posebej napram Nemčiji. Upati moramo, da se postavljene predlogi v Nemčiji ne bodo motrili malodušno, nego se bo nemška vlada pridružila ostalim državam in pripomogla k ustvaritvi novega reda v Evropi. Nemčija se mora vrniti v Zenevo in v Društvo narodov, ne da bi postavila kakršnekoli nadaljnje pogoje.

Italija solidarna

Rim, 6. februarja. n. Politični krogi so sprejeli francosko - angleške razgovore z največjim zanimanjem. Objavljeni komunikije je napravil nanje najboljši vtis. »Tribuna« pravi, da je treba s posebnim zadovoljstvom pozdraviti londonski sporazum, ker pomeni velik korak naprej v politiki jamstev za varnost. Turinska »Stampa« ugotavlja, da je angleška vlada zavzela enako stališče, kakor francoska in rimska glede obrambe avstrijske neodvisnosti, kakor jo določa italijansko - francoski sporazum.

Nemčija pripravljena za pogajanja

Berlin, 6. februarja. č. Iz izjav narodno-socialističnih politikov je mogoče dobiti vtis, da je za Nemce zapadni pakt bolj sprejemljiv nego vzhodni. Po njihovem mnenju si pomena vzhodnega pakta še vedno ni mogoče razjasniti. Polagoma pa dozoreva spoznanje, da versajske mirovne pogodbe zares ne bo mogoče odpovedati le z enostranskim aktom.

Zasedanje banskega sveta

Včeraj začeta debata o delu kmetijskega oddelka se je danes nadaljevala

Ljubljana, 6. februarja.

Včeraj popoldne je poročal o potrebah našega kmetijstva kakor tudi o delu kmetijskega oddelka banske uprave njegov načelnik inž. Zidanšek. Iz poročila je razvidno, da je banska uprava mnogo storila za kmetijsko izobrazbo, prirejala kmetijske razstave, potujoče gospodinjske tečaje, skrbel za kmečko in gospodinske nadaljevalne šole, posvečala posebno skrb poljedelstvu in travništvu in pridelovanju krme kakor tudi živinoreji, svinjereji, perutninarstvu, konjereji, čebelarstvu, ribarstvu, mlekarstvu, vinarstvu, sadjarstvu, posebno pa tudi zadržništvu, kmetijskim organizacijam, mlekarškim zadržam, se pečala z zaščito kmeta itd.

O tem referatu se je popoldne razpravljalo in so v debato posegli številni banški svetniki. Na vsa njihova izvajanja je odgovarjal namestnik bana dr. Pirmanjer, ki se je zahvalil za pobude, poudarjajoč, da banska uprava pomaga tam, kjer je pomoč najbolj potrebna. Treba bo napraviti sistematičen načrt in izdelati minimalen program. Tudi občine morajo pomagati po svojih močeh. Seja je bila ob 19.30 končana in se je nadaljevala danes ob 9.

Danes

Danes ob 9.30 je banški svet nadaljeval včeraj pričeto razpravo o delu kmetijskega oddelka. Ker so nekateri člani banskega sveta izrazili željo, da bi si radi ogledali muzej, je banški svetnik Senekovič pred pričetkom debate izjavil, da bo v to svrhu odprt muzej jutri od 14.—16.

Član banovinskega sveta Gornjak je izrazil željo, da bi se vršile dopolnilne volitve za banški svet in sicer za vse člane, ki so bili imenovani. Izrazil je tudi željo glede najširših samouprav. Bednostni fond naj se razdeli na vse srece enako, ker so nekateri prikrajšani. Prosil je za pojasnilo, kakšna prednost je v tem, da spadajo kmetijske pospeševalne šole izključno pod občine, ki morajo nositi vse stroške. Banske uprava naj v največji meri pospešuje živinorejo, zlasti pa naj pomaga izvoznikom sadja, ki so lani doživeli velik polom. Zahvalil se je za pomoč banški upravi, zlasti pa namestniku bana, ker se je Pohorje vendar še enkrat odprlo tujskemu prometu s tem, da so bile zgrajene prepotrebne ceste.

Član banskega sveta dr. Roš se je zahvalil uvodoma za veliko naklonjenost, ki jo je banska uprava pokazala pri sestavi kmetijskega poročanja. Denar naj se razdeli pravično na vse srece. Pri razdelitvi imajo zlasti važno funkcijo kmetijski referenti pri sreskih načelstvih in naj bi se zato od njih zahtevala višja izobrazba in pa praktičen izpit. Govornik je orisal stanje brezposelnosti na deželi. Previšek prebivalstva se steka v industrijske centre, redukcije v industrijskih obratih pa so povzročile, da so se vsi ti ljudje vrnili domov, kjer jih pa domača gruda ne more preživeti. Zaradi nezamarnosti pri obdelovanju polj in gozdov kmetija ne nudi toliko, kakor prej, ko so jo obdelovali številnejše roke. Treba bo najti sredstva, da se tem ljudem pomaga. Prosil je bansko upravo za večjo subvencijo, da se zboljšajo prilike v loškem srezu. Glede kmetijskega šolstva naj bi banska uprava poskrbela, da bi se na deželi uvedle po končani osnovni šoli zimске in polletne nadaljevalne šole. V to svrhu naj se veta v proračun 20.000 Din. Končno je opozarjal na veliko nevarnost, ki preti gozdom od gozdnih koblic in je nujna pomoč potrebna.

Ban. svetnik g. Bitola je podal zaokroženo sliko prilik v litijakem srezu, ki ga zastopa. Svet tamkaj je gorat in kamenit, zemlja že shirana, zato daje malo možnosti za kmetovanje. Tudi je ogromna večina kmečkih gospodarstev premajhna, da bi preživljala svoje obdelovalce. Če upoštevamo okolnosti, ki so zavladale danes med kmečkimi sloji in prištevamo še nezaposlenje v obrti in industriji, vidimo, da je položaj v srezu izredno slab. Na podlagi povesetovanj z industrijskimi podjetniki in zastopniki kmetovalcev prihaja do zaključka, da kaže rešiti položaj s tem, da se podpre v srezu sadjarje. Prosi namestnika bana, da se doseže zboljšanje stanja tamošnjega kmetovalca zlasti z intenzivnim poukom o sadjarstvu na banovinskem posestvu na Ponovičah. Opozarja bansko upravo, da se zavzame tudi za zdravstvo, zlasti gorjanskega prebivalstva, ki ima zelo primitivne pojme, posebno o higieni. Zaradi splošno slabih socialnih prilik kmetovalci mleko prodajajo, doma pa pijejo zjutraj čaj, deloma tudi žganje, kar vsekakor porazno vpliva na zdravje.

Brezposelnost v litijakem srezu se v zadnjem času sicer manjša, vendar pa je tamkaj še nad 2000 brezposelnih. Spričo novih napovedi vlade pričakuje prebivalstvo tudi v litijakem srezu, da se prične in tam z javnimi deli. Zlasti potrebno je nadaljevanje del na Zasavski cesti. Govornik se obrača na banovino, da po svojih močeh odpomore težkemu stanju prebivalstva.

Kar se tiče obrti in raznih panog industrije, se težnje zgoščujejo v tem, da bi ju oblast glede na produkcijo ne obremenjevala več z raznimi takсами. Fiskalni potkus obremenjevati našo industrijsko produkcijo je nekak samomorilni potkus za dravsko banovino. Prosi končno za intenzivno podporo pospeševanja sadjarje v srezu od strani banovine, energično saniranje Bratovskih skladnic, pomoč v pogledu zdravstva in pa preprečenje vsakršnih obremenjevanj obrtne in industrijske produkcije potom novih davkov.

Ban. sv. notar Jerčič je Konjic pohvalno naglašalo delo Kmetijske družbe v pogledu prodaje in cen kmetijskih produktov. Zavzema se za regulacijska dela na Savinji in Dravinji. Omenja položaj pri Zrečah, kjer je zaradi povodnji struga vode višja nego breg sam in se vode razliva po travnikih in njivah. V konjiškem srezu vlada po nekaterih krajih še huda zadrega glede pitne vode in prosi banovino za podporo za ureditev vodovodnih naprav in vodnjakov. Dalje prosi govornik za večji prispevek konjiškemu srezu iz bednostnega fonda za prihodnje leto. Dalje apelira, da se napravi v vsej banovini red v pogledu beračenja. Vsaka občina naj prevzame domače sirote, ki jim naj dodeljuje primerno podporo.

Član banskega sveta Prepeluh je orisal socialni položaj prebivalstva dravske banovine. Dejal je, da je dravska banovina okno naše države in da jo je treba meriti drugače kakor druge banovine. Država bi morala od svojih dohodkov, ki jih ima od banovin, tem nekaj vrniti, ker se same ne morejo vzdrževati. Povdarjal je važnost socialnega problema, ki je naše najbolj pereče vprašanje. Zaradi nizkih cen kmetijskih proizvodov trpe ljudje na deželi veliko pomanjkanje. Banovina naj organizira preskrbo živil za te ljudi. Bednostni fond, ki je namenjen vsem stojem, je bil izčrpan večinoma od kmetakega ljudstva, za delavce pa ni ostalo nič. Ustanovila naj bi se pomožna akcija, ki bi nabirala živež in blago, pritegnili naj bi se pa tudi boljše situirani ljudje. V svrhu ublažitve revščine naj bi se uvedel banovinski davek na rente, ki je pri nas itak mnogo nižji, kakor v sosednih državah. Predlagal je tudi, da bi se ustanovila banovinska zavarovalnica za vse panoge.

Član ban. sveta Detela je govoril o potrebah kranjskega sreza. Banske uprave naj bi prispevala, da bi se občine čim prej lahko priključile na kranjski vodovod ali pa da bi dobile lasten vodovod, ker je to velike važnosti za tujski promet, ki je postal v zadnjem času eden najvažnejših činiteljev tega sreza. Povdarjal je potrebo zgraditve važnih prometnih cest v škofo-loškem okraju. Regulirali naj bi se nekateri hudourniki, ki ogrožajo banovinske ceste.

Zastopnik ljutomerskega sreza ban. svetnik Skuhala je govoril o nujnosti regulacije Mure in Ščavnice, ki povzročata zaradi poplav vsako leto ogromno škodo prebivalstvu, banški upravi pa mnogo stroškov. Močno je prizadelo v ljutomerskem srezu vinogradništvo, ki je imelo lani minimalen pridelek, a dobro kvaliteto. Konzum je padel naravnost porazno, kajti največji konzumenti se zalagajo večinoma z banatskimi in dalmatinskimi vini, ljutomerska vina pa ostajajo v zidancah. Prosil je, da bi banska uprava dovolila saditev izabele. Glede konjereje je prosil, da bi banska uprava dala podporo v svrhu pridelitve konjskih dirk vsaj dvakrat na leto.

V zadnjih letih se je razvil velik tujski promet na Pohorju, ki pa nima kopališča. Tamkaj naj bi se napravilo kopališče ob Glinščici in prosi za blagohotno podporo banski upravi. Slednjič se je dotaknil govornik vprašanja kmečke zaščite. Glede na nov položaj naglašava, da bi naši zadržni gospodarski zavodi zlorabili pridobljeno prostost in pogajali kmečke domove na debelo na boben. Priporoča g. namestniku bana, da se sestavi primerna resolucija, ki naj se odpošlje na kmetijskega ministra in v kateri naj se zahtevajo za nastali položaj primerne ublažitve.

Debata o kmetijstvu se nadaljuje.

Novi guverner bolgarske Narodne banke

Sofija, 6. februarja. p. Za guvernerja Narodna banke je imenovan dr. Marko Rjaškov, bivši direktor bolgarske kreditne banke in eden najbolj znanih bolgarskih finančnih strokovnjakov.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize (z všteto premijo 28.5 odstot.).
Amsterdam 298.94 — 298.53, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 1024.56 — 1026.63, Curih 1421.08 — 1428.08, London 214.96 — 217.02, Newyork 4380.35 — 4416.87, Paris 289.60 — 291.63, Praga 183.42 — 184.52, Tret 371.68 — 374.77, Avstrijski šilling v privatnem khringru 8.10 — 8.20.

INOZEMSKE BORZE.

Curih, 6. februarja. Beograd 7.02, Paris 20.85, London 15.1626, Newyork 310.75, Bruselj 72.10, Milan 26.20, Madrid 42.225, Amsterdam 208.925, Berlin 124.—, Dunaj 57.60, Praga 12.515, Varšava 58.124.

Pride premiera DOLORES DEL RIO

v pustolovčinah

Madame Dubarry

Telefon 21-24

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Predavanje o Himalaji

Velika unionska dvorana je bila snoči polna hvalečnih poslušalcev

Ljubljana, 6. februarja. Znameniti Monakovčan Hans Ertl, eden alpinističnih prvakov sveta, uživa pri nas nedeljen sloves in znanje je ljubljancem že po dveh drugih svojih predavanjih: »Na Grönlandju« in »Čez severno steno Ortlerja«. Zato ni čuda, da je bilo snočnje predavanje o Himalaji v Unioni tako dobro obiskano. Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička.

Predavatelj, črnolasega, kodrastega, živahnega mladeniča, je predstavil občinstvu podpredsednik TK Skale g. Vilhar, nato je pa Ertl povedel poslušalce v kraljestvo najvišjih gorskih velikancev sveta, na Himalajo.

Lani 13. aprila se je odpravila 18članska mednarodna ekspedicija na Himalajo pod vodstvom profesorja G. O. Dyhrenfurtha iz Benetk z namenom naskočiti Karakorum — Himalajo. Glavna naloga ekspedicije je bila filmati, vendar se je udeleževala tudi alpinistično, geološko in kartografsko. Med člani ekspedicije so bili poleg Ertla njegov prijatelj Höcht iz Monakovega, Italijan Ghiglione iz Turina, Roch iz Zeneve, Belajev iz Pariza, Dyhrenfurthova žena Hetie in filmski igralci Gustav Diesel, Jarmila Marton, A. Marton, režiser Richard Angst, operator F. v. Friedl, zdravnik Winzeler in fotograf Marcel Kurz.

S parnikom, ki je krenil iz Benetk čez Port Said v Bombay, je odpravila tudi nemška ekspedicija v Nanga Parbatu na Himalajo, od katere se je več članov smrtno ponesrečilo. Ekspediciji nista imeli konkurenčnega značaja, kakor so pisali listi, Ertlova je bila v prvi vrsti filmska in tudi financirana od filmskih družb. Prav mišeno je predavatelj opisal potovanje po morju, nanašal vrsto dogodivščin in zlasti zanimivo govoril o Kašmirju, ki je pravi raj na zemlji.

Do vznožja je ekspedicija, ki je morala za svojih 350 tovorov najeti 400 kulijev, potovala 44 dni, a 25. junija si je na jugozapadnem pobočju Hiden Peakja postavila za peto taborišče. Štiri dni pozneje je Ertl s Höchtom prodrli do sedla Convey v višini 6250 metrov in 2. julija sta napravila prvo važno topografsko odkritje: ugotovila sta namreč, da je mogoče prehod od lednika Baltovo čez Probable Saddle na lednik Siachen, kar je veljalo doslej za nemogoče. V naslednjih dneh so člani prodrali naprej, a 7. julija je pričel divjati strahovit monsun, ki so mu sledili neposni snežni viharji. 13. julija je na sedlo Convey prodrli tudi profesorjeva žena. — 17. julija je bil Ertl že 6800 metrov visoko, pozneje se je pa moral na ukaz vodje ekspedicije vrniti v nižja taborišča. 3. avgusta je prvi del ekspedicije prodrli na vzhodni vrh masiva Queen Mary v višino

7530 metrov, istega dne pa drugi del ekspedicije pod vodstvom Chigliona na 7264 metrov visoki Golden Thron. 9. avgusta je padel srednji vrh masiva, visok 7430 metrov.

Ertl in Höcht sta bila zelo ozlovoljena, ker je kazalo, da se bosta morala zaradi bližajočega se monsuma vrniti v dolino, ne da bi dosegla najvišji vrh. Vendar nista obupala: 1. avgusta sta vstala ob 2. jutraj in istega dne ob 4. popoldne sta po strahovitih naporih do smrti izmučena zasidila zastavico na najvišji vrh, na 7775 metrov visoki Queen Mary Peak. Res je sicer, da so člani Nanga ekspedicije dosegli nad 8000 metrov višine, toda nihče se ni vrnil živ, dočim sta Ertl in Höcht edina, ki sta se vrnila živa iz višine, ki je poprej še ni dosegla človeška noga.

Živo in nazorno je predavatelj slikal divji masiv, po svoji obliki in slikovitosti edinstven, podrobno je opisal strahote plezanja in težkote, s katerimi se je morala boriti ekspedicija. Najtežje je bilo s nosači, ki jih je med 400 bilo komaj 22 sposobnih za višino nad 2000 metrov, a včasih so naleteli tudi na take zapreke, da so bili potrebni nadčloveški napori, jeklene živice in nezumljiva volja, da so mogli preko njih. Ko je divjal monsun, je zapadlo 16 metrov snega. Ertl in Höcht sta bila nekoč tri dni v višini 6800 metrov popolnoma odtušena od sveta. Za nosače pa tudi za člane ekspedicije je bila najhujša strahovita razlika v dnevni temperaturi, ki je znašala do 110 stopinj. Ponoči so imeli 40 stopinj pod ničlo, podnevi pa 70 stopinj nad ničlo in to v višini 6000 do 7000 metrov! Filmsko ekspedicijo je pa Ertl spravil na 6250 metrov visoko Convey sedlo, kjer so snemali razne prizore in kjer je bilo včasih živ kakor v Ufinih ateljejih v Neubabelsbergu pri Berlinu.

Ertl je tudi sam fotografiral za film, ki se mu je sploh posvetil in je na glavni vrh sam vlek 30 kg težko, posebno konstruirano kamero. Zato so tudi posnetki, ki jih je napravil in ki so izpopolnili večerajšnje predavanje, naravnost prekrasni, res edinstveni. Junsko se je pa pri ekspediciji udeleževala tudi profesorjeva žena, ki je kljub svojemu 42 letom prodrila 7000 metrov visoko, torej v višino, ki je ženska pred njo še ni dosegla.

Predavanje je trajalo dve in pol ure in obištno zelo navdušilo. Hans Ertl se je pa lahko prepričal, da ima v Ljubljani mnogo oboževalcev in tudi oboževalk, med katerimi so se bolj podjetne tudi pehale za avtogrami. Davi je prijazen Monakovčan odpotoval v Zagreb, kjer priredi drugo predavanje na turneji po Jugoslaviji.

TK Skala pa vse priznanje za njeno požrtvovalnost. Takih predavanj si želimo še več.

Štirje vlomilci pod ključem

Ljubljana, 6. januarja. Varnostni organi so že več tednov budno opazovali kretanje treh bratov Zakrajčkov, po imenu Jožeta, Lojzeta in Dominika, ki so doma z Ravnikar pri Blokah, a so sedaj stanovali v Mostah. Policijski organi so pred dnevi opazili, da so vsi trije mladeniči, ki so bili že znani vlomilci, nankrat prav elegantno obličeni. Hodili so tudi po gostilnah in se zabavali v družbi podjetnih deklet. To je dalo policiji slednjič povod, da so brata Jožeta in pa Lojzeta polskali in ju aretirali, in sicer v razpravni dvorani na sodišču, kjer sta stalno zasledovala obravnave. Pozneje so poiskala še brata Dominika in pa nekoga fanta iz Trboveljevega, ki se je stalno mudil v njihovi družbi. Preiskava je pokazala, da so aretiranci vlomili nedavno pri Kušarjevih v Kozarjah, kjer so odnesli za okrog 2000 Din robe. Vlomilci so priznali tudi vrom pri trgovki Margareti Stopičevi na Sv. Petra cesti, kjer so odnesli za dobrih 8000 Din čevljev in drugih predmetov. Dalje so priznali tudi vrom v stanovanje Ljudmilde Čučekove v Bolgarski ulici, kateri so odnesli črna plašč s krznenim ovratnikom v vrednosti 1800 Din. Priznali so še več drugih tatvin in vromov, ki so bili v zadnjih tednih zabeleženi v ljubljanski kriminalni kroniki. Polcija je danes vse štiri aretirance izročila sodišču.

Sokolski oder v Laškem

Laško, 5. februarja. Po daljšem odmoru je začel dramski odsek tukajšnjega Sokola znova delovati. Sezijo je otvoril s Kreftovimi »Celjskimi grofi«. Ze to znači, da razpolaga odsek z rutiniranimi igralci, ki so kos tudi težjim igram kakor »Celjski grofi«, ki dajo nemalo brige tudi režiserjem stalnih gledališč. Priprave in režijo je vodil nemurni brat Horjak, čigar delo so tudi kulise ter je še k vsomu temu prevzel glavno vlogo grofa Hermana.

cepte in praške. Friderik in Ulrich sta bila pristna sinova Celjskih grofov. Pravač živa kreacija že takrat v srcih tlačanov probujajočega se kopnenja po svobodi in sprostitvi tlačanskih spon. Tudi Jošt in prisledniki sodišča so bili odlični v igri in kreaciji vlog.

Kot epilog k tej vzpizoritvi je predaval v sredo šolski upravitelj g. Kislinger o »zgodovinskem vzponu, družinskih tragedijah ter zatonu Celjskih grofov. Nadaljevanje tega predavanja bo drevi v Sokolskem domu.

Kakor čujemo, Studira dramski odsek Gobčevo spevoigro: »Tremerski dukate. Dejvanje ima zgodovinsko ozadje in se odigrava baš v tukajšnji okolici.

Pero Malič

Vinica, 5. februarja. Nad lepim idiličnim trgov Vinico ob Kolpi, kjer Slovenec podaja bratsko roko Hrvatju, je zavladala žalost. Na svečnico je prišla vest, da brata Pere Maliča ni več med živimi. Zavrtna bolezen ga je pobrala v najboljši moški dobi, saj je bil star komaj nekaj čez 50 let. Prehladil se je bil in začel je hirati. Lekal je pomoči v bolnici v Ljubljani, kjer je končno boleznii podlegel.

Kdo širok Bele Krajine ni poznal br. Pere? Kdor je enkrat prestopil njegov gostoljubni prag ali prišel z njim v stik, mu je postal ne samo prijatelj, nego tudi iskren brat. Njegov značaj, njegov veder in ljubeznav način občevanja, njegova domačnost in iskrenost, so na mah osvojili vsakogar.

Maličeva hiša je bila že od nekdaj stara narodna in sokolska trdnjava, a njegovi otroci — Sokoli pričajo o vzornem Sokolu-očetu, ki ni poznal nikdar strahu pred nikomur niti v onih časih, ko Sokol ni smel svobodno razmahniti svojih kril. Ni bilo sokolske prireditve, kjer bi bil Pero ne bil koristno sodeloval. Saj se ima za svoj nacionalni procvit trg Vinica zahvaliti v veliki meri tudi njemu, ki je bil poleg pok. Franje Lovšina oni, ki je tam spletel trdno sokolsko gnezdo. Bil je dolgo starosta, a potem je to mesto prepuštil mlajšemu delavcu, sam je pa postal podstarosta, kar je ostal do svoje smrti. Bil je vedno v vzgled in vzpodbudo mlajšemu sokolskemu rodu.

O priljubljenosti in spoštovanju, ki ga je pokojni užival med vsemi stoji prebivalstva, pa je bolj kot vse besede pričal veličasten pogreb. Na zadnje pot so ga prišli spremiti od blizu in daleč, s te in one strani Kolpe, njegovi prijatelji. Sokoli, gasilci in vsi, ki so ga poznali. Zlasti častno je bilo zastopano sokolstvo in gasilstvo. Sokolsko župo in belokr. okrožje so zastopali člani žup. uprave br. profe-

tor Blažkovič, žup. prosvetar, br. žup. načelnik Branko Blažkovič in br. Spiro Vrančević, društvo Črnomej pa odposlanstvo z br. načelnikom Jožkom Štrubljem na čelu. Od pok. Maliča kot bivšega župana se je poslovil br. Karel Müller, predsednik občine Črnomej in podstarosta sokolskega društva.

Ko so se govorniki ob odprtem grobu poslavljali od br. Maliča, a sokolski pevci iz Črnomeja zapeli v srec segajoče žal-

stinke, se je orosilo sleherni oko. Saj smo izgubili še eno nenadomestljivo sokolsko srce, ki jih tako zelo potrebujemo. Za pokojnikom žaluje njegova družica gospa Franja, hčere in sinovi, med njimi naša delavna brata Kazimir in Oskar, a z njimi žalujemo tudi vse mi Sokoli.

Br. Pero, naj ti bo lahka svobodna jugoslovenska zemlja — in naj ti velja naš poslednji Zdravo!

Malenkosten prepir — strašne posledice

V pijanosti zaklal pridnega fanta — Razprava pred velikim senatom v Mariboru

Maribor, 6. februarja. Dan pred lanskim božičem je bil usoden tako za mladega Ivana Horvata, ki je bil ob življenju, kakor tudi za 32 letnega Antona Grajfonerja, ki je postal morilec. Skoraj brez vsakega povoda se je odigrala ta krvava drama. Kakor v nešteti primerih je tudi tu terjal demon alkohol svoje žrtve, predvsem pa je bila šmarnica tista zla sila, ki je pogubila dvoje ljudi: smrt in ječa.

Alkohol je torej spravil 32 let staro pristavnika Anton Grajfonerja iz Selnice na zatožno klop. Danes dopoldne se je moral zagovarjati pred velikim kazenskim senatom v Mariboru radi umora. Grajfoner je obtožen, da je lani 24. decembra na Velki usmrtil Ivana Horvata na ta način, da mu je z žepnim nožem prerezal na vratu desno žilo odvodnico in je poškodovani na mestu izkrvavel.

Bledega obraza in uklenjenih rok so pripeljali obtoženca iz preiskovalnega zapora v sodno dvorano. Pozna se mu, da rad pije, kajti njegov obraz je ves izpit in upadel. Morda sta temu vzrok tudi s smrtno nedolžnega obtožena vest in pa zapor. Z nemirnim obrazom je poslušal svojo obtožnico in zdaj pa zdaj presunljivo pogledal državnega tožilca. Iz obtožnice ni posneti nikakega pravega ozadja groznega dejanja, le pijanost in pa razdraženost sta bila vzrok tragične Horvatove smrti. Dan pred usodnim dogodkom se je napotil obtoženi Anton Grajfoner k svojemu bratu na Ščavnico, da ga naprosi, naj mu pride komilit. Seveda sta ga brat in njegova žena pogostila in mu prinesla žganja, ker sta vedela, da je to njegova najljubša pijača. Mnogo ga je izpil, nato pa je žganje zliž z 1 litrom zavratne šmarnice. Še in še so pili ter se nato skupaj odpravili proti obtožencemu domu. Spetomaj so se ustavili še pri ženinem očetu in tudi tam pili šmarnico. Vsi že precej vinjeni, toda vedno še pri polni zavesti, so nato nadaljevali svojo pot. Bila je že noč. Ko so prišli na Velki na neki travnik, so od daleč čuli glasno govorjenje. Bila sta to pokojni Horvat in njegov prijatelj, ki sta se viračala proti domu. Užgala sta si tudi cigareti in prav gotovo so prihajajoči Grajfonerji morali videti luč. Približevali so se drug drugim. Glasno govorjenje je razdražilo obtoženca, ki je pričel izzivati in vpraševati, kaj hočeta prišleca od njih.

Nič hudega sluteči Ivan Horvat je odgovoril, da nič, ker sta si v cigareti užgala. Vnel se je prepir, žena je stopila med obtoženca ter Horvata, hoče ju pomiriti. Obtoženec pa je premišljeno dejal: »A, kaj in zamahnil proti Horvatu. Ta se je obrnil proti svojemu prijatelju in mu rekel, da je zaboden, nato se je opotekel in — izkrvavel.

Vsi trije Grajfonerji so nato odšli. Toda obtoženec še ni miroval. Obrnil se je in hotel navaliti na prijatelja pokojnega Horvata rekoč: »Oni je že dobil svoj delež, sedaj še ti lahko dobiš svojega.« Prijatelj, ki je vzdigoval krvavečega Horvata, je spoznal nevarnost in zbežal ter si tako rešil življenje. — Po izvedenškem mnenju je bila Horvatu prerezana žila odvodnica na desni strani vratu. Poškodba je bila absolutno smrtna in bi bila vsaka zdravniška pomoč brez uspeha. Smrt je nastopila vsled izkrvavljenja v najkrajšem času.

Obtoženec je dejanje priznal, trdil pa je, da je to storil v pijanosti, da pa je točno vedel, kaj je storil. Zagovarjal se je, da se je bal napada, ker je slišal, kako sta se prišleca glasno pogovarjala. Čuš, da mu je pokojni s cigareto posvetil v obraz. Ta izgovor pa ne drži, ker je ugotovljeno, da pokojni ni hotel storiti obdolženca nič hudega. Da pa je obdolženec vedel, kaj je napravil, se da sklepati iz tega, da je rekel: »On je že dobil svoj delež...

Na današnji razpravi sta bila zaslišana obtoženec brat in njegova žena, ki sta skušala ublažiti njegov položaj, povdarjajoč, da je bil takrat pijan, ker je spil pol litra žganja in dva litra šmarnice. Ker sta se pričeli zapletli v razna protislovja, jima sodniki niso dosti verjeli. Glavna priča proti obtožencu je bil prijatelj zaklanega Horvata Franc Kramberger, ki je prišel iz Knina, kjer služi pri vojaki, na razpravo. Jasno in odločno je izpovedal v polnem soglasju z obtožnico in tudi odločno zavrnil trditve neke priče, da je imel pokojni Horvat nož v rokah. Tudi ni res, da je Horvat posvetil obtožencu v obraz, temveč je bilo prav nasprotno.

Grajfoner je bil obsojen na 8 let robije in na trajno izgubo državljanških pravic. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo njegovo priznanje in pa tudi mladost.

Naše gledališče

Drama. Začetek ob 20. uri. Sreda 6. februarja: Vihar v kozarcu. Red A. Četrtek 7. februarja: Postržek. Red B. Petek 8. februarja: Siromakovo jagnje. Godstovanje v Celju.

Opera. Začetek ob 20. uri. Sreda 6. februarja: Netopir. Red Sreda. Četrtek 7. februarja: Štirje grobnari. Red Četrtek. Petek 8. februarja: zaprto.

DRAMA. Pripravlja se Goldonijeva komedija dell'arte »Stuga dveh gospodov« z g. Danešem v naslovi vlogi. To delo, ki se mnogo igra po vseh svetovnih odrih, bo postavljeno na oder natanko po originalnih prepisih avtorja, z dekoracijami iz papirja in lepenke, kot to zahteva stil komedije.

Iz Kranja

— Janko Zirovnik — častni občan. Na zadnji občinski seji je bil upokojeni šolski ravnatelj g. Janko Zirovnik na predlog občinskega odbornika g. Stanka Završnika soglasno izvoljen za častnega občana. — Ugodnemu vzgojitelju in prosvetnemu delavcu so izrekli na svečnico čestitke v imenu občinskega odbora župan g. Ciril Pirc in občinska svetovalca direktor g. Ivan Košnik in veletrgovec g. Franc Berjak.

— Lepa gasilska prireditve. V vseh prostorih Narodnega doma se je vršila na svečnico gasilski družabni večer, ki je bil združen z VIII. vinškim sejmom ter pokušnjo likerjev in piva. Prireditve je bila z vso skrbjo pripravljena, prostori okusno opremljeni. Z vseh strani Gorenjske se je zbrala na tem tradicionalnem večeru velika množica ljudi, ki se je zabavala ob zvokih neumornega jesenškega orkestra. Casu primerno je potekla prireditve mirno in brez hrupa. Požrtvovalnost prirediteljev je bila poplačana z lepim številkom gostov.

— Uprizoritev duhovite komedije. Gledališki oder Narodne čitalnice bo uprizoril v četrtek ob pol 21. priredbo v duhovito Lichtenbergovo komedijo Nj. vseumolčanost publika, ki jo je prevedel B. Plahuta, režira pa jo Kern. Komedija je uspeła po vseh veljavih odrih, na Dunaju je tako užgala, da so jo v eni sezoni uprizorili 150krat. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Hlebša.

— Iz delovanja Streške družine. Naši strelci so odložili napovedano prireditev na poznejši čas. Marljivo se že pripravljajo za delo spomladi. Letos bo par zanimivih streških prireditev v Kranju. — Vsako sredo zvečer se vrši v Narodnem domu malokalibrsko streljanje, ki se bo zaključilo 17. aprila z nagradnim streljanjem za Narodnim domom. Razveseljiv pojav pa je osnovanje damskega odseka, ki mu načeljuje gđ. Pavla Grabnerjeva, uradnica tovarne Intex, pri kateri je mogoče dobiti vse informacije o damskem streljanju. Vsekakor bodo dame imele svoje večere. Letna članarina Streške družine se je znižala letos na 30 Din, ki jih je mogoče plačati v dveh obrokih. S tem je omogočen pristop v družino tudi najširšim plastem.

— Junaki noža. V ponedeljek popoldne so se spoprijeli fantje kar sredi mesta. Povod je bila pijanost in dekleta. Razgrajali so in se pretepali, da jih je gledala množica radovednežev. Čevljarški pomočnik Vinko R. iz Strahinja je z nožem vikal Franca Pajerja iz Senčurja v levo stegno. Odvedli so ga k zdravniku g. dr. Božidarju Fajdigi, ki ga je obvezal. Krvoločni Vinko se je potem tako spretno skrnil, da so ga strelčiki s težavo in s pomočjo orožnikov prišli in odvedli z njegovim bratom Alojzijem vred v občinski zapor. Stražnika Ketteja je Vinko celo vgriznil v levo roko. Zaprt je tudi Peter K. iz Senčurja, ker je oviral javne organe pri njihovem delu.

Za železnico Sevnica - Št. Janž

Ljubljana, 6. februarja. Z velikim veseljem in svetlim žarkom upanja v lepšo bodočnost je pozdravila vsa naša javnost vest, da namerava naša vlada mobilizirati celo milijardo za velika javna dela. Skrajni čas je že bil, da so začeli krmariji naše države resno razmišljati, kako najti izhod iz vedno težjega gospodarskega položaja. Vprašanje velikih javnih del je obenem vprašanje omiljenja brezposelnosti in bede pri nas. Brez mobilizacije paraliziranega kapitala in delovnih moči ne bomo pogrnili krvi v usahle žile našega gospodarskega organizma. Do tega spoznanja prihajajo k sreči tudi tam, kjer padajo odločitve o našem žitju in bitju. Ko govorimo o velikih javnih delih, ne smemo prezreti železniške zveze Sevnica—Št. Janž. Za to izredno važno, čeprav le kratko progo, je bilo svojčas že vse pripravljeno, bila je že uzakonjena. Toda do zgraditve žal ni prišlo, ker ni bilo denarja, odnosno, ker se naši državni krmariji niso zavedali, kolikoga pomena bi bila ta železniška zveza ne samo za Slovenijo, temveč tudi za vso državo. Zdad, ko se nam obetajo glede javnih del bolj ši časi, ne smemo zamuditi niti trenutka. Z vso odločnostjo moramo sprožiti to vprašanje in napeti vse sile, da bo železnica Sevnica—Št. Janž čim prej stekla. Ne gre tu samo za lokalne interese, železniška zveza Sevnica—Št. Janž bi nam prinesla poleg izdatnega omiljenja brezposelnosti tudi velike gospodarske in strateške koristi. Nemudoma je treba na mero-dajnem mestu ukreniti vse potrebno, da pride zgraditev te proge v okvir velikih javnih del.

Beležnica

KOLEDAR. Danes: Sreda 6. februarja, katoličani: Doroteja, Zalmir. DANASNJE PRIREDITVE. Kino Matica: Peer Gynt. Kino Ideal: Nibelungj. Kino Dvor: Sveti Anton vseh zaljubljenih patron. Kino šiška: Dva vesela vraga. Anglesko društvo, občni zbor ob 20. v društvenem lokalu, Wolfova ulica 1. »Sola in Doma« občni zbor ob 19.30 na učiteljsku. DEZURNI LEKARNE. Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič-Tržaška cesta.

Za trgovske stike s Siamom

Maribor, 6. februarja. Snoči se je vršil pri Orlu ustanovni občni zbor Jugoslovensko - siamskega odbora za povzročajo trgovinskih odnosov med obema državama. Inž. Lupaša, ki je svoječasno živel polnih 15 let v tej državi in je bil tam državni svetnik, je obširno razpravljal o možnosti izvoza naših produktov, zlasti agrarnih, v Siam. V namenu bi lahko dobivali iz te hitro razvijajoče se azijske države mnoge sirovine, pa tudi bombaž, riž itd., česar ne pridelujemo sami in kar moramo uvažati iz drugih držav. Posebno se zavzema za to, da se za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu in pa Zbornica za TOI v Ljubljani. Za predsednika odbora je bil izvoljen hraničar ravnatelj dr. Kovacec, za podpredsednika ravnatelj Tomičič in veleindustrialec Arko iz Zagreba, kot strokovnjak za Siam inž. Lupaša, v odbor pa tajnik Zbornice za TOI dr. Pleš in inž. Remec, oba iz Ljubljane. Delokrog odbora, ki ima svoj sedež v Mariboru, obsega vse državo.

Iz Trbovelj

— Dva nova grobova. V nedeljo smo pokopali rudniškega strojnika Čebovino Maksa, ustanovitelja naše sokolske godbe. Pogreb je pokazal, kako priljubljen je bil pokojnik. Na zadnji poti ga je spremljalo več tisoč ljudi, vse triboveljske godbe na pihala, t. j. sokolska, delavska in železničarska, sokolstvo korporativno v krojih in civilu, kar pa so Trbovelje prvič videli, tudi sokolska konjenica. V lepem govoru se je ob odprtem grobu poslovil v imenu Sokola od pokojnika sokolski prosvetar br. inž. Štefe, ki je slikal pokojnikovo neumorno delavnost za napredek sokolske kulture, zlasti pa njegov plemeniti značaj. V imenu sokolske godbe, ki je izzubila svojega zaslužnega podčelnika, se je ob pokojnika v ganljivih besedah poslovil načelnik godbe br. Toman st., ki je dejal, da bo sokolska godba, pa tudi sleherni trboveljski Sokol ohranil pokojnika v hvaležnem spominu, saj je z ustanovitvijo sokolske godbe storil Sokolu mnogo več nego mu je velevala njegova sokolska dolžnost. — Združeni pevci so pokojniku zapeli v slovo v srec segajočo »Spomladi vse se veselice, sokolska godba pa mu je poslednjič zagrala turbošno žalostinko, nakar je zemlja zagrnila njegov prenani grob. — Večraj pa smo pokopali Božičeve mater z Ojstrga. Pokojnica je bila v mladih letih ena najboljših pevki trboveljske doline. Kot zavedna Slovenka se je svojo pred leti umrlo sestro Julijano marljivo udeleževala v našem prvem slovenskem pevskem društvu, sedanjem »Zvonta«, ki je v tistih nevarnih časih z lepo slovensko narodno pesmijo budil naš narod k vstajenju in narodni svobodi. — Pokojnica je bila izredno dobrosrčna in blaga žena, zato jo je vse spoštovalo. To je pokazal tudi današnji pogreb in nešteti venci, ki so pokrili njen grob. — Lahka jima zemlja!

— Nedeljska smučarska tekma. Dasiravno je vreme kazalo v soboto neugodno, se je agilni smučarski odsek tukajšnjega SPD priredil v nedeljo klubsko tekmo v slalomu na Mrzlici. Nedeljsko vreme je bilo sijajno in tudi prav ugodna smuka na terenu, kjer se je tekmovalce vršilo. Tokrat so šli tekmovalci v borbo še s prav posebno vnemo, kajti znani podpornik našega sporta tukajšnji zdravnik g. dr. Baumgarten je namenil kot darilo zmagovalcu v tej tekmi krasno planinsko sliko, ki je bila preleki teden razslavljena v izloženem oknu tukajšnje podružnice »Batac. Start je bil ob 10. uri dopoldne pri planinski koči na Mrzlici. Kot prvi je dospel na cilj Pire Tone, drugi Jazbec Tone in tretji Plevčak Jože. Torej je prejel darilo Pire Tone, ki ga je tudi zaslužil, saj je dospel po premaganju najtežjih ovir na cilj v neverjetno kratkem času. — Čim zapade nov sneg, se bo vršila na Mrzlici medklubaska tekma, na kateri bodo sodelovali vsi smučarski klubi Zasevja.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Pretežno oblačno, ponekod sneg. — Temperatura okoli 0. pozneje se bo znižala in bo najbrž nastopil mraz.

Literarno znanje.

— Tj me spominjaš na neko delo Dostojevskega. — Laskaš mi, katero pa je to delo? — Idiot.

Na splošno željo še danes ob 4., 7. in četrta na 10.

največja filmska drama sezone

HANS ALBERS
OLGA CEHOVA

PEER GYNT

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24

DNEVNE VESTI

Iz Ljubljane

— Polovična voznina za skupščino gasilskih žup. Na prošnjo Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije je dovolil prometni minister polovično voznino na državnih železnih delegatov gasilskih čet, ki bodo pristvovali 17. t. m. župnim gasilskim skupščinam na sedežih srezov save, dravske in dunavske banovine. Delegati bodo kupili na odhodni železniški postaji cel vozni listek in železniško legitimacijo. S potrdilom predsedništva skupščine bo veljal vozni listek za povratek. Delegati morajo imeti pooblastilo svoje gasilske čete. Vozna olajšava bo veljala od 15. do 19. t. m. za vse vlake, razen ekspresnih.

— Kongres naših zdravnikov. Letošnji zdravniški kongres bo od 7. do 10. septembra v Beogradu. Na njem se bo razpravljalo o telesnem splavu v zvezi z evgeniko in zaščito mater, o raku kot socialni bolezni in o organizaciji borbe proti njej, o svobodnih medicinskih tekmah, o bolnicah in problemih medicinske izobrazbe.

— Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 11 z dne 6. t. m. objavlja uredbi o izpremembi uredbe o maksimiranju obresti, odredbo o likvidaciji revolving kreditov Narodne banke, odločbo o nakupu tujih plačilnih sredstev za osebne potrebe, in dopolnitve v naradi o zavarovanju državnega prometnega osebja za bolezen in nezgode, odločbo o pokoninah in druginjih dokladah članov podpornega in mirovnega društva poštarjev in odpravnikov, podaljšava začasnega trgovskega sporazuma z Rumunijo, poročilo volilnega odbora za dravsko banovino o izidu volitev senatorjev, in objave o pobiranju občinskih trošarin v občini Log.

— Iz Ljubljane. — Nova pridobitev našega tramvaja. Po ljubljanskih ulicah vozi tramvaj št. 24, ki je na njem na poseben način obrobjena streha. Na obeh koncih se zaključuje z dvema odtočnima cevama. Obrobili so jo baje, da bi ne kapljala ljudem voda za vrat, ko vstopajo in izstopajo, ali pa da bi ne curčila na tramvaj. Se bolj bi jo pa na tramvaj pihnil, če bi napravil okrog strehe primerno širok žleb in odtočne cevi na vseh štirih vogalih. Da bi voda lažje odtekala, bi kazalo napraviti nad sednjo streho še strešni stol in ga pokriti s strešno opeko, ventilatorje pa dvigniti izven strehe z ličnimi nastavki. Tako bi imeli tudi tesarji, kleparji in krovičarji nekaj dela. Pa tudi tak žleb, kakršen je, bi kazalo patentirati, da nas kdo ne prehit.

— Iz Posobno veselje imajo pri nas ponočnjaki s kaj nenavadnimi opravki na ulicah. Zdar so nekoliko prikrajšani, ker ne morejo delati škode v parkih, niso pa v zadregi, kaj naj počno. Pri nas ni niti nič nenavadnega, če ponočnjaki razbijajo ponoči trgovcu napisno tablo. Na Marijinem trgu so se pa lotili sveže reklamne slike na kiosku Orkoslakarju so pokvarili več ur trajajoče delo. Zato je moral naslednji dan zabarikadirati kioski.

— Iz Na živilskem trgu je že premagana zimska kriza, ki pa letos ni bila tako huda. Najmanj zelenjave je na trgu navadno januarja, letos je je pa bilo ves čas dovolj. Zdar, ko ni več snega, je pa že toliko nekaterih vrst zelenjave, kot da je že pomlad. Posebno mnogo je špinata in motovila, ki sta zaradi tega nekoliko cenejša, po 1.25 Din merica, dočim ju prej nisi mogel dobiti tako lahko izpod 1.50 Din. Zaradi toplega vremena je še vedno mnogo zeljnatih glav, ker jih lahko prodajajo nepokrite na prostem. Prav tako je mnogo lepših jabol, ki so res poceni, kar priznavajo celo gospodinjice. Prodajajo jih najlepša po 5 Din kg, srednja cena je pa še vedno 3.50 Din kg. Čedalje več je uvožene zelenjave. Cvetiča je zaradi tega precej poceni. Nekoliko slabšo prodajajo po 5 Din kg. Lepo letno salato so prodajali po 6 Din kg, dočim je navadno po 10 Din kg. Kokoši že tudi čutijo pomlad ter nesejo nekoliko bolj, kar se pozna nekoliko tudi pri cenah jajc. Danes so jih ponujali po 75 par že precej lepa, v splošnem so pa seveda še vedno dražja.

— Pri žlednih težkočah, zgradi zmanjšanim obtočju za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzročijo kozarec »Franz Josefova« grenčice takojšnje poživljenje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropskih dežel slavijo »Franz Josefova« grenčico kot važen pripomoček proti grži, kakor tudi žledničnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Za uboga Jurčičeva brata Antona ki preživlja na pisateljevem domu na Murjavci zadnje dneve svojega trdega, skrbi in dela polnega življenja, je nam poslala Roza Banič iz Maribora 100 Din, neimenovani pa 50 Din. Lahko si mislimo, kako bo siromašni starček vesel tega denarja, saj pomeni zanj veliko olajšanje bede, pa tudi prijetno zavest, da ni zapuščen, da dobi ljudje še vedno časte spomin njegovega brata s tem, da se spominjo njega zdar, ko je podpora najbolj potreben.

— Zagreb dobi moderno ribarnico. Zagrebška občina je že pred dvema letoma sklenila zgraditi na Dolcu novo moderno ribarnico in s tem povečati konzum morskih rib. Stroški bodo znašali pol milijon in bo nekaj prispevala tudi banovina.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nesnanovito, zmerno hladno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 11, v Rogaški Slatini in Sarajevu 9, v Zagrebu 7, v Ljubljani 5.6, v Skoplju 5, v Mariboru in Beogradu 2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755.6, temperatura je znašala 1.8.

— Konj ga je brenil v glavo. V bolnico so prepeljali 14 letnega posestnikovega sina Franca Smeleta iz Praserja, ki ga je konj brenil v glavo in mu nekoliko razbil željst.

— Iz Celja. — Iz občinske organizacije JNS za mesto Celje. Zaradi današnjega občnega zbora Savinske podružnice SPD bo članski sestanki v četrtek 7. t. m. ob 20. v Celjskem domu. Vabljeni vsi člani!

— Sresko učiteljsko društvo bo zborovalo v soboto 9. t. m. s pričetkom ob pol 9. dopoldne v mestni narodni šoli v Celju. Na dnevnem redu so razprave o tekočih zadevah in sklepi o njih ter predavanje učitelja g. Vranca iz Maribora o členu 44. šolskega zakona in učnih načrtih s priručnikom iz šolske prakse. Predavatelj bo prikazal tudi ilustrirane stenske tednice v smislu strnjenoosti pouka.

— Sokolski lutkovni oder bo uprisoril v nedeljo 10. t. m. ob 10. dopoldne v telovadnici deske okoliške narodne šole lutkovno igr »Jurčkov junaški čin«.

— Umrli je v terek v celjski bolnici 75letni občinski reevez Franc Teršek od Sv. Petra pri Zidanem mostu.

— Plačilo davkov. Davčna uprava v Celju razglasa: Skrajni rok za plačilo davkov za prvo četrtletje 1935 potoče 15. t. m. Pošne položnice so razposlane pristojnim občinskim upravam. Vsi, ki še niso prejeli položnic, se naj zgledajo zaradi prevzema pri pristojnih občinskih upravah. Za davke, ki do vstetega 15. t. m. ne bodo poravnani, bo davčna uprava računala sodotnostne zamudne obresti, razen tega pa predpisala opominske stroške v znesku 1 odstotka dolžne vsote ali najmanj 10 Din. Po poteku osmih dni, to je po 23. t. m., bo izvršen za vse tudi do takrat še neplačane davke rubež, ki bo združen s stroški v znesku 2 odstotka dolžne vsote ali najmanj 15 Din. V interesu vseh davčnih zavezancev je, da poravnajo zapadle davčine najpozneje do 15. t. m. ter se tako izognejo vsem stroškom in zamudnim obrestim.

— Iz Stične. — Naprava kopalnice. V Stični se je ustanovila vodna zadruga. Le ta razpolaga z obljubljenimi 100.000 Din, ki so namenjeni za regulacijo potoka Višnjice. Ako bo ta denar res prišel, se bo z delom pričelo takoj pomladi. Zato je sedaj apeliramo na zadrugo, naj po možnosti nakloni gotov znesek za napravo kopalnice, ki je nujno potrebno. Ako vabimo v svoje kraje letovščinarje, je ta naprava naravnost nujna, kajti brez kopalnice si letoviškega kraja niti misliti ne moremo. Zato naj se to vprašanje vzame resno v pretres, saj bi stroški ne bili baš veliki. Domačini se važnosti kopalnice zavedajo v polni meri, ter bi gotovo vsak po svoji moči nekaj prispeval, pa tudi Higijenski zavod je za slična dela zelo uvideven in lahko od te strani tudi nekaj pritrkujemo.

— O stiškem podzemlju se zadnji čas malo sliši. Prvi uspehi raziskovanja so bili res lepi, zakaj se je pa sedaj z raziskovanjem prenehalo, nam ni znano. V doseg naj bolj raziskano »Simenkovo jamo« vodijo leste in tudi težji prehodi so sedaj toliko razširjeni, da se s lahko pride do jezera, kamor se izliva majhen potok. Torej do tu je jama popolnoma raziskana, naprej pa je, da mora biti tudi odtok vode, ampak samo kje. Da bi raziskovanje pomeem ne zapadlo, je sedanji lastnik jame g. Jože Lavrič iz St. Vida, ki je dal napraviti v to tudi lažji dostop, obljubil denarno nagrado onemu, ki najde izhod jame od jezera naprej. Torej na delo.

— Prosvetni odesk Sokola Ivanča gorica je začel agitno delovati. Za prvo polletje 1935 so napovedane 3 odrske prireditve, katerih prva bo 17. t. m. in sicer »Utopljenec«. Igro vodi več režiser br. Accetto. Omenili bi še, da si želimo tudi nekaj podobnih predavanj, kar naj si prosvetni odbor čim prej omisli.

— Drniški kmečkih fantov in deklet. Druge pridno pripravila igra »Naša kric«. Ker v Dragi nimajo za to primerne prostora, jim je odstopil g. Beršnjak večji lokal v ta namen. Izgali pa bodo v Sokolekem domu in sicer v dolednem času. Željmo marljivim fantom in dekletom čim več uspeha. Vnaprej pa bi bilo uместno, da bi Sokolsko društvo ter društvo kmečkih fantov in deklet v prosvetnem pogledu sodelovali.

— Tvrška A. Rojce St. Vid na Dolenskem plača 1.000 do 2.000 Din nagrade onemu, ki omožeti izslediti vlomilce, ki pri Rojevših vlomili v noči od ponedeljka na torek. Tajnost zadržana.

Danes premiera filma
Nibelungi
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 4., 7. in 9.1/2 uri zvečer

— Iz Celja. — Iz občinske organizacije JNS za mesto Celje. Zaradi današnjega občnega zbora Savinske podružnice SPD bo članski sestanki v četrtek 7. t. m. ob 20. v Celjskem domu. Vabljeni vsi člani!

— Sresko učiteljsko društvo bo zborovalo v soboto 9. t. m. s pričetkom ob pol 9. dopoldne v mestni narodni šoli v Celju. Na dnevnem redu so razprave o tekočih zadevah in sklepi o njih ter predavanje učitelja g. Vranca iz Maribora o členu 44. šolskega zakona in učnih načrtih s priručnikom iz šolske prakse. Predavatelj bo prikazal tudi ilustrirane stenske tednice v smislu strnjenoosti pouka.

— Sokolski lutkovni oder bo uprisoril v nedeljo 10. t. m. ob 10. dopoldne v telovadnici deske okoliške narodne šole lutkovno igr »Jurčkov junaški čin«.

— Umrli je v terek v celjski bolnici 75letni občinski reevez Franc Teršek od Sv. Petra pri Zidanem mostu.

— Plačilo davkov. Davčna uprava v Celju razglasa: Skrajni rok za plačilo davkov za prvo četrtletje 1935 potoče 15. t. m. Pošne položnice so razposlane pristojnim občinskim upravam. Vsi, ki še niso prejeli položnic, se naj zgledajo zaradi prevzema pri pristojnih občinskih upravah. Za davke, ki do vstetega 15. t. m. ne bodo poravnani, bo davčna uprava računala sodotnostne zamudne obresti, razen tega pa predpisala opominske stroške v znesku 1 odstotka dolžne vsote ali najmanj 10 Din. Po poteku osmih dni, to je po 23. t. m., bo izvršen za vse tudi do takrat še neplačane davke rubež, ki bo združen s stroški v znesku 2 odstotka dolžne vsote ali najmanj 15 Din. V interesu vseh davčnih zavezancev je, da poravnajo zapadle davčine najpozneje do 15. t. m. ter se tako izognejo vsem stroškom in zamudnim obrestim.

— Iz Stične. — Naprava kopalnice. V Stični se je ustanovila vodna zadruga. Le ta razpolaga z obljubljenimi 100.000 Din, ki so namenjeni za regulacijo potoka Višnjice. Ako bo ta denar res prišel, se bo z delom pričelo takoj pomladi. Zato je sedaj apeliramo na zadrugo, naj po možnosti nakloni gotov znesek za napravo kopalnice, ki je nujno potrebno. Ako vabimo v svoje kraje letovščinarje, je ta naprava naravnost nujna, kajti brez kopalnice si letoviškega kraja niti misliti ne moremo. Zato naj se to vprašanje vzame resno v pretres, saj bi stroški ne bili baš veliki. Domačini se važnosti kopalnice zavedajo v polni meri, ter bi gotovo vsak po svoji moči nekaj prispeval, pa tudi Higijenski zavod je za slična dela zelo uvideven in lahko od te strani tudi nekaj pritrkujemo.

— O stiškem podzemlju se zadnji čas malo sliši. Prvi uspehi raziskovanja so bili res lepi, zakaj se je pa sedaj z raziskovanjem prenehalo, nam ni znano. V doseg naj bolj raziskano »Simenkovo jamo« vodijo leste in tudi težji prehodi so sedaj toliko razširjeni, da se s lahko pride do jezera, kamor se izliva majhen potok. Torej do tu je jama popolnoma raziskana, naprej pa je, da mora biti tudi odtok vode, ampak samo kje. Da bi raziskovanje pomeem ne zapadlo, je sedanji lastnik jame g. Jože Lavrič iz St. Vida, ki je dal napraviti v to tudi lažji dostop, obljubil denarno nagrado onemu, ki najde izhod jame od jezera naprej. Torej na delo.

— Prosvetni odesk Sokola Ivanča gorica je začel agitno delovati. Za prvo polletje 1935 so napovedane 3 odrske prireditve, katerih prva bo 17. t. m. in sicer »Utopljenec«. Igro vodi več režiser br. Accetto. Omenili bi še, da si želimo tudi nekaj podobnih predavanj, kar naj si prosvetni odbor čim prej omisli.

— Drniški kmečkih fantov in deklet. Druge pridno pripravila igra »Naša kric«. Ker v Dragi nimajo za to primerne prostora, jim je odstopil g. Beršnjak večji lokal v ta namen. Izgali pa bodo v Sokolekem domu in sicer v dolednem času. Željmo marljivim fantom in dekletom čim več uspeha. Vnaprej pa bi bilo uместno, da bi Sokolsko društvo ter društvo kmečkih fantov in deklet v prosvetnem pogledu sodelovali.

— Tvrška A. Rojce St. Vid na Dolenskem plača 1.000 do 2.000 Din nagrade onemu, ki omožeti izslediti vlomilce, ki pri Rojevših vlomili v noči od ponedeljka na torek. Tajnost zadržana.

— Iz Stične. — Naprava kopalnice. V Stični se je ustanovila vodna zadruga. Le ta razpolaga z obljubljenimi 100.000 Din, ki so namenjeni za regulacijo potoka Višnjice. Ako bo ta denar res prišel, se bo z delom pričelo takoj pomladi. Zato je sedaj apeliramo na zadrugo, naj po možnosti nakloni gotov znesek za napravo kopalnice, ki je nujno potrebno. Ako vabimo v svoje kraje letovščinarje, je ta naprava naravnost nujna, kajti brez kopalnice si letoviškega kraja niti misliti ne moremo. Zato naj se to vprašanje vzame resno v pretres, saj bi stroški ne bili baš veliki. Domačini se važnosti kopalnice zavedajo v polni meri, ter bi gotovo vsak po svoji moči nekaj prispeval, pa tudi Higijenski zavod je za slična dela zelo uvideven in lahko od te strani tudi nekaj pritrkujemo.

— O stiškem podzemlju se zadnji čas malo sliši. Prvi uspehi raziskovanja so bili res lepi, zakaj se je pa sedaj z raziskovanjem prenehalo, nam ni znano. V doseg naj bolj raziskano »Simenkovo jamo« vodijo leste in tudi težji prehodi so sedaj toliko razširjeni, da se s lahko pride do jezera, kamor se izliva majhen potok. Torej do tu je jama popolnoma raziskana, naprej pa je, da mora biti tudi odtok vode, ampak samo kje. Da bi raziskovanje pomeem ne zapadlo, je sedanji lastnik jame g. Jože Lavrič iz St. Vida, ki je dal napraviti v to tudi lažji dostop, obljubil denarno nagrado onemu, ki najde izhod jame od jezera naprej. Torej na delo.

— Prosvetni odesk Sokola Ivanča gorica je začel agitno delovati. Za prvo polletje 1935 so napovedane 3 odrske prireditve, katerih prva bo 17. t. m. in sicer »Utopljenec«. Igro vodi več režiser br. Accetto. Omenili bi še, da si želimo tudi nekaj podobnih predavanj, kar naj si prosvetni odbor čim prej omisli.

— Drniški kmečkih fantov in deklet. Druge pridno pripravila igra »Naša kric«. Ker v Dragi nimajo za to primerne prostora, jim je odstopil g. Beršnjak večji lokal v ta namen. Izgali pa bodo v Sokolekem domu in sicer v dolednem času. Željmo marljivim fantom in dekletom čim več uspeha. Vnaprej pa bi bilo uместno, da bi Sokolsko društvo ter društvo kmečkih fantov in deklet v prosvetnem pogledu sodelovali.

— Tvrška A. Rojce St. Vid na Dolenskem plača 1.000 do 2.000 Din nagrade onemu, ki omožeti izslediti vlomilce, ki pri Rojevših vlomili v noči od ponedeljka na torek. Tajnost zadržana.

— Iz Stične. — Naprava kopalnice. V Stični se je ustanovila vodna zadruga. Le ta razpolaga z obljubljenimi 100.000 Din, ki so namenjeni za regulacijo potoka Višnjice. Ako bo ta denar res prišel, se bo z delom pričelo takoj pomladi. Zato je sedaj apeliramo na zadrugo, naj po možnosti nakloni gotov znesek za napravo kopalnice, ki je nujno potrebno. Ako vabimo v svoje kraje letovščinarje, je ta naprava naravnost nujna, kajti brez kopalnice si letoviškega kraja niti misliti ne moremo. Zato naj se to vprašanje vzame resno v pretres, saj bi stroški ne bili baš veliki. Domačini se važnosti kopalnice zavedajo v polni meri, ter bi gotovo vsak po svoji moči nekaj prispeval, pa tudi Higijenski zavod je za slična dela zelo uvideven in lahko od te strani tudi nekaj pritrkujemo.

— O stiškem podzemlju se zadnji čas malo sliši. Prvi uspehi raziskovanja so bili res lepi, zakaj se je pa sedaj z raziskovanjem prenehalo, nam ni znano. V doseg naj bolj raziskano »Simenkovo jamo« vodijo leste in tudi težji prehodi so sedaj toliko razširjeni, da se s lahko pride do jezera, kamor se izliva majhen potok. Torej do tu je jama popolnoma raziskana, naprej pa je, da mora biti tudi odtok vode, ampak samo kje. Da bi raziskovanje pomeem ne zapadlo, je sedanji lastnik jame g. Jože Lavrič iz St. Vida, ki je dal napraviti v to tudi lažji dostop, obljubil denarno nagrado onemu, ki najde izhod jame od jezera naprej. Torej na delo.

— Prosvetni odesk Sokola Ivanča gorica je začel agitno delovati. Za prvo polletje 1935 so napovedane 3 odrske prireditve, katerih prva bo 17. t. m. in sicer »Utopljenec«. Igro vodi več režiser br. Accetto. Omenili bi še, da si želimo tudi nekaj podobnih predavanj, kar naj si prosvetni odbor čim prej omisli.

— Drniški kmečkih fantov in deklet. Druge pridno pripravila igra »Naša kric«. Ker v Dragi nimajo za to primerne prostora, jim je odstopil g. Beršnjak večji lokal v ta namen. Izgali pa bodo v Sokolekem domu in sicer v dolednem času. Željmo marljivim fantom in dekletom čim več uspeha. Vnaprej pa bi bilo uместno, da bi Sokolsko društvo ter društvo kmečkih fantov in deklet v prosvetnem pogledu sodelovali.

— Tvrška A. Rojce St. Vid na Dolenskem plača 1.000 do 2.000 Din nagrade onemu, ki omožeti izslediti vlomilce, ki pri Rojevših vlomili v noči od ponedeljka na torek. Tajnost zadržana.

— Iz Stične. — Naprava kopalnice. V Stični se je ustanovila vodna zadruga. Le ta razpolaga z obljubljenimi 100.000 Din, ki so namenjeni za regulacijo potoka Višnjice. Ako bo ta denar res prišel, se bo z delom pričelo takoj pomladi. Zato je sedaj apeliramo na zadrugo, naj po možnosti nakloni gotov znesek za napravo kopalnice, ki je nujno potrebno. Ako vabimo v svoje kraje letovščinarje, je ta naprava naravnost nujna, kajti brez kopalnice si letoviškega kraja niti misliti ne moremo. Zato naj se to vprašanje vzame resno v pretres, saj bi stroški ne bili baš veliki. Domačini se važnosti kopalnice zavedajo v polni meri, ter bi gotovo vsak po svoji moči nekaj prispeval, pa tudi Higijenski zavod je za slična dela zelo uvideven in lahko od te strani tudi nekaj pritrkujemo.

— O stiškem podzemlju se zadnji čas malo sliši. Prvi uspehi raziskovanja so bili res lepi, zakaj se je pa sedaj z raziskovanjem prenehalo, nam ni znano. V doseg naj bolj raziskano »Simenkovo jamo« vodijo leste in tudi težji prehodi so sedaj toliko razširjeni, da se s lahko pride do jezera, kamor se izliva majhen potok. Torej do tu je jama popolnoma raziskana, naprej pa je, da mora biti tudi odtok vode, ampak samo kje. Da bi raziskovanje pomeem ne zapadlo, je sedanji lastnik jame g. Jože Lavrič iz St. Vida, ki je dal napraviti v to tudi lažji dostop, obljubil denarno nagrado onemu, ki najde izhod jame od jezera naprej. Torej na delo.

— Prosvetni odesk Sokola Ivanča gorica je začel agitno delovati. Za prvo polletje 1935 so napovedane 3 odrske prireditve, katerih prva bo 17. t. m. in sicer »Utopljenec«. Igro vodi več režiser br. Accetto. Omenili bi še, da si želimo tudi nekaj podobnih predavanj, kar naj si prosvetni odbor čim prej omisli.

— Drniški kmečkih fantov in deklet. Druge pridno pripravila igra »Naša kric«. Ker v Dragi nimajo za to primerne prostora, jim je odstopil g. Beršnjak večji lokal v ta namen. Izgali pa bodo v Sokolekem domu in sicer v dolednem času. Željmo marljivim fantom in dekletom čim več uspeha. Vnaprej pa bi bilo uместno, da bi Sokolsko društvo ter društvo kmečkih fantov in deklet v prosvetnem pogledu sodelovali.

— Tvrška A. Rojce St. Vid na Dolenskem plača 1.000 do 2.000 Din nagrade onemu, ki omožeti izslediti vlomilce, ki pri Rojevših vlomili v noči od ponedeljka na torek. Tajnost zadržana.

— Iz Stične. — Naprava kopalnice. V Stični se je ustanovila vodna zadruga. Le ta razpolaga z obljubljenimi 100.000 Din, ki so namenjeni za regulacijo potoka Višnjice. Ako bo ta denar res prišel, se bo z delom pričelo takoj pomladi. Zato je sedaj apeliramo na zadrugo, naj po možnosti nakloni gotov znesek za napravo kopalnice, ki je nujno potrebno. Ako vabimo v svoje kraje letovščinarje, je ta naprava naravnost nujna, kajti brez kopalnice si letoviškega kraja niti misliti ne moremo. Zato naj se to vprašanje vzame resno v pretres, saj bi stroški ne bili baš veliki. Domačini se važnosti kopalnice zavedajo v polni meri, ter bi gotovo vsak po svoji moči nekaj prispeval, pa tudi Higijenski zavod je za slična dela zelo uvideven in lahko od te strani tudi nekaj pritrkujemo.

— O stiškem podzemlju se zadnji čas malo sliši. Prvi uspehi raziskovanja so bili res lepi, zakaj se je pa sedaj z raziskovanjem prenehalo, nam ni znano. V doseg naj bolj raziskano »Simenkovo jamo« vodijo leste in tudi težji prehodi so sedaj toliko razširjeni, da se s lahko pride do jezera, kamor se izliva majhen potok. Torej do tu je jama popolnoma raziskana, naprej pa je, da mora biti tudi odtok vode, ampak samo kje. Da bi raziskovanje pomeem ne zapadlo, je sedanji lastnik jame g. Jože Lavrič iz St. Vida, ki je dal napraviti v to tudi lažji dostop, obljubil denarno nagrado onemu, ki najde izhod jame od jezera naprej. Torej na delo.

— Prosvetni odesk Sokola Ivanča gorica je začel agitno delovati. Za prvo polletje 1935 so napovedane 3 odrske prireditve, katerih prva bo 17. t. m. in sicer »Utopljenec«. Igro vodi več režiser br. Accetto. Omenili bi še, da si želimo tudi nekaj podobnih predavanj, kar naj si prosvetni odbor čim prej omisli.

— Drniški kmečkih fantov in deklet. Druge pridno pripravila igra »Naša kric«. Ker v Dragi nimajo za to primerne prostora, jim je odstopil g. Beršnjak večji lokal v ta namen. Izgali pa bodo v Sokolekem domu in sicer v dolednem času. Željmo marljivim fantom in dekletom čim več uspeha. Vnaprej pa bi bilo uместno, da bi Sokolsko društvo ter društvo kmečkih fantov in deklet v prosvetnem pogledu sodelovali.

— Tvrška A. Rojce St. Vid na Dolenskem plača 1.000 do 2.000 Din nagrade onemu, ki omožeti izslediti vlomilce, ki pri Rojevših vlomili v noči od ponedeljka na torek. Tajnost zadržana.

— Iz Stične. — Naprava kopalnice. V Stični se je ustanovila vodna zadruga. Le ta razpolaga z obljubljenimi 100.000 Din, ki so namenjeni za regulacijo potoka Višnjice. Ako bo ta denar res prišel, se bo z delom pričelo takoj pomladi. Zato je sedaj apeliramo na zadrugo, naj po možnosti nakloni gotov znesek za napravo kopalnice, ki je nujno potrebno. Ako vabimo v svoje kraje letovščinarje, je ta naprava naravnost nujna, kajti brez kopalnice si letoviškega kraja niti misliti ne moremo. Zato naj se to vprašanje vzame resno v pretres, saj bi stroški ne bili baš veliki. Domačini se važnosti kopalnice zavedajo v polni meri, ter bi gotovo vsak po svoji moči nekaj prispeval, pa tudi Higijenski zavod je za slična dela zelo uvideven in lahko od te strani tudi nekaj pritrkujemo.

— O stiškem podzemlju se zadnji čas malo sliši. Prvi uspehi raziskovanja so bili res lepi, zakaj se je pa sedaj z raziskovanjem prenehalo, nam ni znano. V doseg naj bolj raziskano »Simenkovo jamo« vodijo leste in tudi težji prehodi so sedaj toliko razširjeni, da se s lahko pride do jezera, kamor se izliva majhen potok. Torej do tu je jama popolnoma raziskana, naprej pa je, da mora biti tudi odtok vode, ampak samo kje. Da bi raziskovanje pomeem ne zapadlo, je sedanji lastnik jame g. Jože Lavrič iz St. Vida, ki je dal napraviti v to tudi lažji dostop, obljubil denarno nagrado onemu, ki najde izhod jame od jezera naprej. Torej na delo.

— Prosvetni odesk Sokola Ivanča gorica je začel agitno delovati. Za prvo polletje 1935 so napovedane 3 odrske prireditve, katerih prva bo 17. t. m. in sicer »Utopljenec«. Igro vodi več režiser br. Accetto. Omenili bi še, da si želimo tudi nekaj podobnih predavanj, kar naj si prosvetni odbor čim prej omisli.

— Drniški kmečkih fantov in deklet. Druge pridno pripravila igra »Naša kric«. Ker v Dragi nimajo za to primerne prostora, jim je odstopil g. Beršnjak večji lokal v ta namen. Izgali pa bodo v Sokolekem domu in sicer v dolednem času. Željmo marljivim fantom in dekletom čim več uspeha. Vnaprej pa bi bilo uместno, da bi Sokolsko društvo ter društvo kmečkih fantov in deklet v prosvetnem pogledu sodelovali.

— Tvrška A. Rojce St. Vid na Dolenskem plača 1.000 do 2.000 Din nagrade onemu, ki omožeti izslediti vlomilce, ki pri Rojevših vlomili v noči od ponedeljka na torek. Tajnost zadržana.

Novosti v operi in drami

Netopir in Postržek — Gostovanje gospe E. Druzovičeve

Ljubljana, 6. februarja. V par dneh zapored kup novosti: za Odakovo »Dorice« je priredil Strauss »Netopir«, v drami so nudili s »Postržekom« kot posebno senzacijo novo naviko Ančko Levarjevo, a po vrhu so nam vtihotali še Eriko Druzovičev v popoldansko operetno predstvo.

Poročevalci bi ne prišli do sape od samih slavospevov in razglasjanj triumfov, če bi ne bilo razočaranj! Pa je vselej tako, da se pretirani obeti zmerom izcajajo.

»Netopir« v režiji dr. C. Hagemanna bi bil gotovo lahko imenitna predstava, če bi imel svetovno slavni režiser tudi sredstva za svoja stremjenja. Brez ustreznih sredstev in osebnosti pa ni mogel niti Hagemann uresničiti svoje zamisli, saj le Bog je ustvaril svet iz ničesa! Berlinski umetnik, tenkočuten mož, se je tega med predstavo polno zavedal ter se v zlic vsem pozivom ni niti za trenotek pokazal občinstvu.

Ze pred začetkom predstave je padla slana na srca publike; zvedela je sele z gledališke deske, da Rozalinde ne bo pela do zadnjega napovedovana gospa Gjunjenčeva, nego gospa Oberwalderjeva.

Potem smo poslušali uverturo, slavno, razkošno, večno pikantno po svoji blestehi, sočni melodiki in bogati ritmiki, a izvajano po piškavo bormem orkestru, da nam je bilo mahoma mučno. Ne, nič očitkov! Vse so pošteno in z napeto vno storili dirigent in glasbeniki. Ali če nima orkester dovolj godal, zlasti prvih in drugih violin, pa še drugih mojstrskih strunarijev, je precej zamaš vnapor.

In nato I. dejanje: Rozalinda gospa Oberwalderjeva, odlična gojenka našega konservatorija, zelo pridna in v gledno ambiciozna, toda le — gojenka... Po vsem še Nemka, ki je v sprevu malo razumljiva v govoricu, sicer vzorno naučeni, pa zmerom tuja.

Pa g. Franc kot Alfred, učitelj pejskega priučca Orlovskega, v partiji in opereti, ki zahtevata naviši šarm in naidovršnejšo nobleso! Ljubi naš Franc ni bil Alfred, nego Lim, najsičajnejši Lim iz Lumpacija Vagabunda! Pa pri tem ima krasen glas! Samo zmerom preveč kriči.

Močno sta se trudila g. Gostič kot zelo simpatični Eisenstein in ga. Poličeva kot mogočna Adela; poganjala sta tempo ter bila vsak v svoji nalogi prav dobra. Ali I. dejanje se je vendarle vleklo in je ostal celotni vtisk jedva zadovoljiv. Najbolje se je obneslo 2. dejanje. Tu je g. Hagemann ustvaril mnogo lepega in zlasti močan finale. Šepavo in čisti prozi dovolj tekoče je bilo 3. dejanje. Da sta inteligenta v tej fini opereti pijana kot muhi in ne le ljubezljivo okajena, je zopno vsakomur.

Positivne strani predstave pa so: živahni, pristno operetni tempo v 2. dej. in nekaterih prizorih 1. in 3. dej., razgibanost ansambelskih scen, troje zelo okusnih in izjemno prostornih prizorišč, imenitne dekoracije g. arh. Franca, zlasti v 2. dej., ko se odpro ozadje z modro jamo in steni na desni in levi ter se razvije pravcaro maškaradno rajanje. Seveda so nas motili biedermeierski kostumi, pomešani z najmodernejšimi fraki in toaletami; posledno v slogu pač ne dovoljuje naša garderobna mizerija.

Samo kratko še: vse priznanje gre gg. Gostiču, Španovi in Janku; z rezervami pa gg. Poličevi, Pecku, Zupanu in J. Rusu. Tudi balet se je postavil in zbor se je odlikoval.

Zelo hvaležni smo g. dr. Hagemannu, da se je žrtvoval; ali mislim, da bi bilo treba najti zanj večje in važnejše naloge. Prav posebno radost nam je in vsi publiki nudilo nenapovedano in le na gledališki deski naznanjeno gostovanje gospe E. Druzovičeve, odlične in tako v Zagrebu kakor v Mariboru prav izjemno priljubljene operetne in operne pevke zagrebškega kazališta V Mariboru rojena Slovenka, hči glasbenega pedagoga v mariborski Glasbeni Matici, je že par sezon najbolj popularna operetna pevka v Zagrebu in stalni gost mariborskega gledališča.

V Ljubljani je kot izvrstna začetnica gostovala kot »Vijolica« z Montmartra in že takrat pokazala, da je izreden talent, ki ima krasen glasovni material, odlično pevsko solo, da je vrla igralka močnega temperamenta in vroče čustvenosti, vrhu vsega tega pa še... no, kako bi to povedal, da ne bo nespodobno za kritika Abrahamove starosti?... no, pravo pravcaro dekle od fare!

Ko je sijalo nebeško solnce tako toplu in zlato nad Ljubljano in so se vsipale trume žarkov in zraka željne iz mesta, je nastopila slovenska Erika drugič v naši operi in sicer v glavni ženski partiji »Plesa v Savovcu« Nikomur ni bilo žal niti za nebeško solnce. Pač pa nam je bilo vsem kruto žal, da ta pevka ni povsem naša. Zakaj Erika Druzovičeva ni le umetno vzgojena gledališka cvetka nego je samorasla, po svoji naturi in krvi za gledališče rojena.

Publika je bila srečna! Resnično. Ze dolgo ni bila deležna nobena naših pevke — izvzemam le Gjunjenčevu v prav isti partiji — tolikih, tako vrelih in nenehnih ovacij in aplavzov. Hiša se je tresla od gromkega brezkončnega ploskanja in oglušnega cepetanja stotero nog.

Pevka, mlada, vitka kakor egiptovska... a, prožna, graciozna, elegantna v vsaki gesti in kretnji, ima zdrav, zelo prijeten glas pevski dovršene tehnike in vseskoz elegantno živahno, nikar pretirano igro. Dasi so jo soigranci — brez skušnje — v igri in zlasti v plesih močno ovirali, se te brez spotiklajev razvijala ves čas do vedno novih efektov. Tako le občalujem, da je bilo to gostovanje popoldne, in še poseb. o, da ni imela za partnerja g. Gostiča.

V drami pa smo imeli komedijo Daria Nicodemija »Postržek« (Scampolo)

Frank Heller: Sibirski brzovlak ROMAN

— Moraš me rešiti, Siegfried. — Gre za življenje ali za smrt, gre za minute — ne, gre za sekunde. Slišiš? Že prihajajo... V daljavi so se začeli koraki bežečih ljudi. — Hiti doli k ograji, skoči čez cevo m ustrel! Ustrelil naravnost v temo. Ko pridejo, reci: Prokleti postopač, hotel se je vtihotapiti na moje zemljišče. Jaz sem ga pa zapodil proti morju. Toda hitro, Siegfried, za božjo voljo, hitro!

Vsi veliki trgovci so romantiki, a v šepetajočem glasu je bilo nekaj, kar je premagalo vse proteste. Ravnatelj Brandstedterjevega parobrodnega podjetja in založništva Gregorja Meyera je tekel kakor divji Indijanec čez svoj vrt na cesto in ustrelil v temno poletno noč enkrat, dvakrat, ustavljal se je in čakal, kaj se bo zdaj zgodilo. Pri tem se je pa nehote plaho oziral po vili. Ali je imel njegov neznan gost namen splaziti se v njo in jo izropati ta čas, ko stoji njen lastnik na cesti? Je bil to njegov naplek?

Kar so se pojavile kraj njega sence, dve, tri, pet, šest senc. Ogledovali so njegovo okroglo glavo, ki je bila brez klobuka in njegov revolver. Eden izmed njih, mož v zametastem suknjiču, je vprašal, ne da bi bil pozdravljen: — Ali ste vi streljali? Ravnatelj Brandstedterjevega parobrodnega podjetja je padel v svojo vlogo z navdušenjem, kakršnega pri sebi ni pričakoval. — Prokleti potepuh, hotel se je vtihotapiti na moj vrt! Ali ste že slišali kaj takega? No, pa sem ga pošteno zapodil. — V katero smer? — je vprašal mož v zametastem suknjiču? Ravnatelj Brandstedterjevega parobrodnega podjetja je pokazal čez polje tja proti morju. — Tjale! — Kdo ste? Kaj je storil? Ali je zločinec? — Blaznež je, — je odgovoril mož v zametastem suknjiču kratko. — Nevaren norec. Skoda, da ga niste prijeli. Razparal je grlo našemu psu, sicer bi ga bili prijeli. Zbogom in zaklenite svojo hišo. In že so izginili čez polje. Siegfried Brandstedter je slišal, kako pravi mož v zametastem suknjiču: — Državljan, ki je branil svoje premoženje. Ni v gozdu divje zveri, ki bi bila tako divja. Toda počakaj do pojutrišnjem, prijatelj. Siegfried je stal na cesti, ne da bi vedel, kaj naj stori ali verjame. Nevaren norec! Razparal je psu grlo! Prijeten večerni poset! Mar naj jih pokliče nazaj? Bil je še čas. Odprl je usta, pa jih je zopet zaprl. — Eh, bil je odrasčen, imel je revolver, a blaznež ga je klical po imenu. Ko je prišel do stopnic verande, je stopil nekdo iz grmovja, rekoč: — Hvala, Siegfried, rešil si mi življenje. Ne boj se, ne bom ti razparal grla. Oči Siegfrieda Brandstedterja so se zbistriale v nočni svetlobi. Vendar mu pa ni bilo jasno, kaj je nosila ta senca čez ramo. Popotno torbo? Nekaj ukradenega? — Ali smem vstopiti? Vse ti pojasnim. Toda pojdi naprej in ugasi luč, predno vstopim. Lahko bi se ozrl. Siegfried Brandstedter je zopet ubogal. Ko je v jedilnici zagrnil okno in prižgal luč, je nehote kričnil: — Pred njim je stal mož v lepo prilagojeni se temnosivi obleki. Toda en rokav je bil močno raztrgan in pri hlačah mu je manjkala oni del, ki se najbolj rabi, kadar človek sedi. Čez rame je imel ta mož naloženega zvezanega plešastega moža, ki bi ga človek lahko smatral za mrtvega, če bi ne bil imel tako izbuljenih oči. Usta je

imel zamašena s kosom sivga blaga, ki se mu je poznalo, da je spadal k raztrgani obleki prvega moža. — To si ti! — je vzkliknil Siegfried Brandstedter. — Saj ni mogoče, ti si vendar mrtev! IV.

Mož v raztrgani sivi obleki je vrgel z ramen svoje plešasto breme in je pri Brandstedterjevih besedah še bolj izbuljil oči. Najbrž je nesrečnež mislil, da je v rokah strašila. — Da sem mrtev? — Da, to mi je povedal tvoj bratranec Kazimir. — Ta! Potem pa že razumem. Ne, nisem mrtev, sem samo blazen. — Ti si blazen? — je vprašal Siegfried Brandstedter, ki so se mu ježili lasje na glavi. — Bil sem blazen mnogo let. Toda o tem se pomeniva pozneje. Imaš omaro za obleko? — Kaj potrebujeteš obleko? — Ne, omaro. — Čemu pa? — Potrebujem omaro, da spravim v njo tale individuum. V ta namen ni nič boljšega od omare. To izkušnjo imam, odkar sem prišel ven. Siegfried Brandstedter se je resnično zresnil. — Čuj, — je dejal, — pomagal sem ti, toda govoriš bom odkrito. Može, ki so te lovili, so dejali, da si nevaren, pobešli blaznež. — Saj tudi sem. — Saj tudi si? — Saj tudi sem! Takoj ti doprinesem najboljši dokaz. Vsi norci so strašno lačni. Če mi prineseš štiriindvajset obloženih kruhkov, pojem vse. — Trdil si tudi, — je nadaljeval Brandstedter, — da si razparal grlo njegovemu psu. — Vražji pes! Da, to je največje delo, kar sem jih opravil, odkar sem prišel ven. Ali dopustiš, da so moje hlače izgubile svoj krog? V zadnjem trenutku sem ga zgrabil in mu zlomil vrat. Sovražim pse! Pes je edina žival, ki napada druga bitja iz enakih podlih nagibov, kakor človek. Hvala bogu, da hlače niso bile moje, temveč zdravnika iz umobolnice, cunje so mi pa dobro pristajale, ko sem se sestel tu s svojim plešastim prijateljem. Siegfried Brandstedter se je prijel za glavo. — Ne morem verjeti, da si blazen. Tega nočem verjeti. Toda govoriš tako čudno, da se mi kar v glavi vrtil. Kdo je plešasti mož, ki si ga prinesel? Zakaj rabiš njegova usta za skrivališče za svojo raztrgano obleko? — To je star znanec. Srečal sem ga pred tvojim vrtom. Po tem, kar sem ugotovil, ga je sililo stanje njegove blaginje, da jo je mahnil peš iz Gdanska v Zoppot. Vstal je in se oziral po tebi tako sanjavo, kakor da domneva, da je tvoj obraz polna luna. Ko se je obrnil in me zagledal, mi lahko verjamem, da je nehal sanjariti. Stisnil sem ga za vrat, zagrgal je, vse drugo pa itak veš. — Toda... — Niti besedice več ti ne povem, dokler mi ne daš jesti. Potrebujem vsaj dvajset obloženih kruhkov. Ali imaš doma vino? Toda nikar ne pokliči služinčadi. V.

Ko je gost Siegfrieda Brandstedterja planil na skledo z obloženimi kruhki, je spominjal najbolj na one ognjene strele, ki so švigale z neba in polizale žrtev na oltarju. Plešasti mož z zamašenimi usti ga je gledal z zavidajočimi, solznimi očmi. Brandstedter je čakal, dokler ni bila skleda skoraj že prazna. — Zdaj mi boš pa morda to pojasnil, — mu je dejal. — Ne pozabi, da te že šestnajst let nisem videl. Zadnjič sva se videla, ko sem bil kot nepoboljšljiv poslan v London. Zvedel sem od doma, da si postal prav tak ničvrednež, kakor jaz. — Ah, tako imenitno to ni bilo! — Potem sem slišal, da potuješ okrog sveta večkrat po vrsti. Ko sem bil doma, so pravili, da prezidavaš hišo svojega očeta po nekem čudnem načrtu.

Siegfried Brandstedter se je prijel za glavo. — Ne morem verjeti, da si blazen. Tega nočem verjeti. Toda govoriš tako čudno, da se mi kar v glavi vrtil. Kdo je plešasti mož, ki si ga prinesel? Zakaj rabiš njegova usta za skrivališče za svojo raztrgano obleko? — To je star znanec. Srečal sem ga pred tvojim vrtom. Po tem, kar sem ugotovil, ga je sililo stanje njegove blaginje, da jo je mahnil peš iz Gdanska v Zoppot. Vstal je in se oziral po tebi tako sanjavo, kakor da domneva, da je tvoj obraz polna luna. Ko se je obrnil in me zagledal, mi lahko verjamem, da je nehal sanjariti. Stisnil sem ga za vrat, zagrgal je, vse drugo pa itak veš. — Toda... — Niti besedice več ti ne povem, dokler mi ne daš jesti. Potrebujem vsaj dvajset obloženih kruhkov. Ali imaš doma vino? Toda nikar ne pokliči služinčadi. V.

Ko je gost Siegfrieda Brandstedterja planil na skledo z obloženimi kruhki, je spominjal najbolj na one ognjene strele, ki so švigale z neba in polizale žrtev na oltarju. Plešasti mož z zamašenimi usti ga je gledal z zavidajočimi, solznimi očmi. Brandstedter je čakal, dokler ni bila skleda skoraj že prazna. — Zdaj mi boš pa morda to pojasnil, — mu je dejal. — Ne pozabi, da te že šestnajst let nisem videl. Zadnjič sva se videla, ko sem bil kot nepoboljšljiv poslan v London. Zvedel sem od doma, da si postal prav tak ničvrednež, kakor jaz. — Ah, tako imenitno to ni bilo! — Potem sem slišal, da potuješ okrog sveta večkrat po vrsti. Ko sem bil doma, so pravili, da prezidavaš hišo svojega očeta po nekem čudnem načrtu.

Lepa Helena na indijskih znamkah

Kako je postala strojepiska iz Glasgowa žena mogočnega indijskega sultana

Zivljenjska pot Helene Bartholomewove je najboljši dokaz, da piše življenjske samo včasih pravilice. Mlado, lepo dekletko je absolviralo vseučiliške študije, toda po letih marijivega dela je moralo sestiti za pisalni stroj in pisati uradne fermane. Lepa Helena je smatrala za posebno čast, da je smela pisati dopise po diktatu. Dolgočasje svojega poklica si je lajšala s sanjami o tujih, nedostopnih krajih, o čarih džunglje in vožnji po širnem morju.

V urad, kjer je bila zaposlena, je pa prišel nekega dne kolonialni uradnik dr. Wilson. Moral je nekaj časa čakati in Lepa Helena ga je zabavala z vprašanji o Indiji in njenih lepotah. Dr. Wilson je zgovoren mož, naslednjega dne je nadaljeval svoje kramljanje pri skodelici čaja v glasgowski kavarni, odkoder je odhajal z ranjenim srcem. Čez tri tedne je Lepa Helena že pripravljala kovčege in s svojim možem dr. Wilsonom se odpeljala v deželo svojih sanj. S Ceylona je odpotovala v Johoro, kjer je bil njen mož uradnik angleškega vladnega komisarjata. Po tamkajšnjih običajih se je držala v ozadju in tako je morala precej dolgo čakati, predno se ji je izpolnila vroča želja, da se je na lov v džunglji seznanila z johorskim sultanom. Sultan jo je kar požiral z očmi, toda spregovoril ni niti besedice. Čez leto dni je Lepa Helena izgubila svojega moža, na lov ga je raztrgal tiger. Mladi ženi ni preostajalo nič drugega, nego vrniti se iz čarobne Indiji v megleno Anglijo in posvetiti se svojemu prejšnjemu poklicu.

Mimilo je še eno leto. Johorski sultan je moral v Londonu sklepati pogodbe, potem se je pa mudil v Ascotu kot gost angleškega kralja. Kar se je napotil s svojim spremstvom v Glasgovo, češ, da si hoče ogledati velika industrijska podjetja. Prvi koraki so ga pa vodili v popisovalni urad, kjer je dobil proti bo-

gati nagradi naslov lepe Helene. In tako je bila mlada vdova zelo presenečena, ko je drugič srečala mogočnega vladarja. Sultan ji je najprej izrazil sožalje k tragični smrti njenega moža, potem se je pohvalil z uspehom svojih pogajanj v Londonu, ki so utrdila bodočnost njegove države, slednjič je pa prišel z barvo na dan, zasnel je Lepo Heleno. Mladi vdovi je zaigralo srce od radosti, vendar si je pa izprosil dva dni za premislek. Predobro je poznala razmere v Johori in takoj je izrazila bojazn, da ji bo težko sestiti na johorski prestol. Sultan je pa energičen mož, nobenih ovir se ne boji. Takoj se je napotil nazaj v Johoro, kjer je preuredil prestolni red in čez tri mesece je bil že zopet v Glasgovo, da bi odpeljal belo sultanovo v svojo orijentalno državo. Takoj je bil pa ves Johor na nogah. Stoletni običaji so bili poteptani. Zlasti mestna patriarhska rodbina, ki je imela skoraj monopol na pošiljanje svojih hčera na prestol, se je odločno uprla sultanovi ženitvi. Po razkošnih poročnih obredih je Lepa Helena neprestano pretila smrtne nevarnosti. Zdal jo položili v posteljo strupeno kačo, zdaj zopet podtaknili zastrupljeno jed. Med ljudstvom se je pa končno utrnila vera, da bogovi sami čuvajo belo ženo in da je neumrljiva. Tako je začelo zaupanje v njo rasti in mlada vladarica je postala ljudstvu prava mati.

Njena popularnost je postala tako velika, da je ministrski svet odredil, naj izda poštna uprava nove znamke z lepo glavo bele sultanke. Ta sklep je sprejelo ljudstvo z velikim navdušenjem. Filatelisti vsega sveta bodo pa z veliko vnemo zbirali znamke iz Johore, ki bodo pričale kako čudno pot je namenila usoda skromni glasgowski strojepiski.

S kraljevskih dvorov

Vojvoda in vojvodinja Kentska sta sklenila posejiti Antile, Jamaica, Martinique, Santo Lucio, Barbados in otoke la Trinidad. Srečna novoporočenca gotovo ne bosta pozabila tudi na Palm Beach in Miami na Floridi. Po atentatu v Marseille se kraljevski gostje izogibljajo rivijere, kjer so vsako leto preživljali glavno sezono. To so v prvi vrsti švedski kralj Gustav, danski kralj in kraljica, siamski kralj in vojvoda of Connaught, ki celo prodaja svojo znamenito vilo »Les Bruyeres« na Cap Ferrat. Vzrok je v tem, da so po atentatu na kralja Aleksandra detektivki tako budno stražili kraljevske goste na rivijeri, da so le-ti sklenili raje preživeti počitnice v miru doma.

Nedavno se je govorilo o poroki holandske krinkece Julijane z mladim nemškimi velikim knezom. Nekaj mesecev prej se je pa govorilo o njeni zaroki z enim izmed treh najmlajših in najbolj bogatejših angleških vojvod in parov. Še prej pa naj bi se bila zaročila s princem Bertilom Švedskim. Toda kakor v filmu se je princesa Julijana zaljubila v barona Van Herdenbraeka, sina poveljnika kraljevine gardne konjenice. Seznanila sta se na svatbi nekega veljaka v Haagu in pozneje sta bila vedno skupaj v gledališču, na lovu ali na dvornih plesih. Toda kraljica je kmalu zvedela za ljubezen svoje hčerke in mladega barona so te dni poslali daleč tja v holandske kolonije, kajti niti v naših časih se srce mlade princese ne sme vneti za navadnega zemljana.

Princesa Helena rumunska, bivša soproga kralja Karla, namerava baje prestopiti v katoliško vero in se poročiti z italijanskim plemičem iz rodu Colonna.

Ta princ, bivši konjeniški častnik, je bil edini izmed redkih gostov, ki jih je sprejela rumunska kraljica o božiču v svoji palači v Florenci, kjer se je mudil na obisku njen sin vojvoda Mihail. Tedaj je tudi padla odločitev glede zakona. Toda noben član rodbine Colonna se ne more poročiti z nevesto nekatoliške vere, princesa Helena pa ne more prestopiti v katoliško vero, dokler njen zakon ne bo razveljavljen.

Selitev severnih jelenov

Ob koncu leta 1929 se je pričelo prisilno preseljevanje 3000 severnih jelenov iz eskamske nasebine na južni Aljaski na kanadski polotok Kittigawith v Severnem ledenem morju. Selitev jelenov je v glavnem že končana. Odredila jo je kanadska vlada, poverjena je bila pa tvrdki Laumann. Ob ustju reke Mackenzie so lovci skoraj popolnoma iztrebili divjačino. Ker je pa tam divjačina edino dosegljivo sveže meso, se je začelo čutiti pomanjkanje tudi v tem, da ljudje niso imeli dovolj vitaminov v hrani. Zato je sklenila kanadska vlada s tvrdko Laumann pogodbo glede preselitve velike črede severnih jelenov z Aljaski na polotok Kittigawith. Jelenom so pripravili tam velik revir, kjer jih ne bodo nadlegovali lovci in tako se bodo lahko nemoteno razmnoževali.

Jeleni so kranili iz Nabogotlika na Aljaski in prehodili že 1200 milj dolgo pot. Vodi jih 60 letni lovec jelenov Henrio Bar, ki je imel na razpolago tudi letala. Poletji jih ni mogel gnati naprej, ker se izpremenila tundra pod pripekajočim solncem v ogromno močvirje, polno komarjev. Čez zimo je čreda izgubila

mного jelenov, ker so jih raztrgali lačni volkovi. Čreda se pa zato ni skrčila, ker je sproti dobivala prirastek v mladitvah. Zdal so severni jeleni že na obali zaliva, ki loči polotok od celine. Čaka jih še 60 milj poti.

Iz Litije

— Nove razglednice Sv. gore. Dobra razglednica, ki prikazuje pokrajino s prave strani, je za njo najboljša reklama. V naših krajih, ki so sicer priljubljeni izletniški kraji, pogrešamo dobrih razglednic. Naši podjetni fotoamatjerji imajo že precej dobrih posnetkov, vendar primanjkuje zaobjnikov. V tujsko propagandnem pogledu je vredno zabeležiti, da so te dni na javni 3 različni posnetki s Sv. gore. Posnel jih je član litijskega Fotokluba g. davkar Vajdetic Jože. Razglednice, ki so pristne fotografije, pa je založil podjetni zagorski trgovec g. Mihelčič. Fotografije se dobe trenutno le v Zagorju in na Sv. gori, prav pa bi bilo, ko bi jih imeli vsi kraji, ki služijo za dohod na Sv. goro.

— Ob odhodu priljubljenega sodnika. Sodnik našega okrajnega sodišča g. Novak Karel je ob zadnjem razpisu zaprosil za predstojniško mesto v Radečah pri Zidanem mostu. Zdal je prišlo obvestilo, da mu je podeljeno zaprošeno mesto. Na novo službeno mesto je že odpotoval Litija in okolica bosta ljubeznega sodnika težko pogrešala. Bil je prijeten in duhovit družabnik. Udeleževati se je v Sokolskem društvu kot predsednik nadzorne odbora. Težko ga bo pogrešal tudi naš kmet, ki mu je bil g. Novak kot sodnik za civilne zadeve najbolj očetovski svetovalec. G. Novaku želimo na novem službenem mestu vse srečo.

— Občni zbor Sokola v Kresnicah. Pred dvema letoma smo tudi v Kresnicah pri Litiji položili temelje sokolski četi. Ta sokolska edinica pa se mora boriti z mnogimi ovirami. Predvsem potrebuje večje število sposobnih voditeljev. Na občnem zboru, ki ga je vodil starosta br. Špunt kot zastopnik litijskega Sokola, pa se ga je udeležil starosta učitelj br. Veno Tauber, so razmotrivali, kako bi se dalo poživiti delovanje te mlade sokolske čete. Vrh kresniški Sokoli so sklenili, da bodo s povečanim prosvetnim delom in rednejšo telovadbo zainteresirali najširši krog kmečkih prebivalcev za pristop k četi.

— »Divji lovec« v Hotiču. V Hotiču pri Litiji so imeli na praznik in v nedeljo gledališki predstavi. Marljivi domačini so igrali v hotiški šoli, v razredu, ki so ga pripravili za gledališke namene. Finžarjeva »Divjega lovca«. Občinstva je bilo obrakrat polno. Igralci so se tako dobro odrezali, da so želi pohvalo vseh.

— Odprte roke in odprto srce. Pomožni odbor, ki je bil izbran na zadnji občinski seji, je pod predsedstvom g. Vidoviča Gojka z Grbina prav lepo rešil svojo nalogo. Posamezne deputacije so obiskale vse hišne gospodarje in ostalo prebivalstvo v Litiji, na Grbinu, Gradcu, v Hotiču, na Ponovičah in na Savi. Vsakdo je daroval po svojih močeh. Večje zneske sta izročila predljudski ravnatelj g. Preiss in načelnik naše Okrajne hranilnice g. inž. Pavel Kouer. Tudi kmetstvo prebivalstvo, ki trpi sicer samo zaradi gospodarske krize, se akcijni ni odtegnilo. Ti so darovali poljske prideleke, kakor krompir, fižol, moko in nekaj mesa. Trgovci in drugi pa so izročili v namene pomožne akcije nekaj obleke, nogavice in špecerije. Denar in ostalo nabrano blago so razdelili potrebni občanom.

Iz Kamnika

— Pasje peči so zavarovane. V oktobru smo poročali, da predstavlja nezavarovane Pasje peči edino in stalno nevarnost za smučarje, ki hodijo na Veliko planino mimo Sv. Primoža. Nevarnost je posebno velika pozimi, ko je pot zledenela ali zamešana, še bolj pa seveda v megli in ponči. SPD je takoj zavarovalo nevarno mesto z močno žično ograjo, tako da zdaj vsak brez skrbi prehodi Pasje peči. Pot na Veliko planino je torej brez najmanjše nevarnosti.

— Poravnava v tovarni Remec. Tovarna Remec in drug na Duplici je začela v težave in Kamničani so se živo zanimali za usodo tovarne, saj bi ustavitve obrata hudo prizadela Kamnik in okolice. Dosežena je bila 50odstotna poravnava.

— Jadransko stražo bomo ustanovili v Kamniku. Sicer smo v tem pogledu med zadnjimi, prepričani pa smo, da bodo naša meščani v polnem številu podprli prizadevanje pripravljalega odbora in pristopili kot člani.

Kupujte domače blago!

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2. — Najmanjši znesek za mali oglas Din 5. — davek Din 2. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri oaročilu, lahko tudi v znak. — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba orločiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

SLUŽBE Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

FRIZERKO sprejme takoj Del Bello, Domžale.

TRGOVSKI POMOČNIK dobi službo. — Ponudbe: Kosec, Ormož.

SLUŽBO H KONJEM iščemo. — Ponudbe: S. A., Smolnik 18, p. Ruše.

KUPINI Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

PRODAKI Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

ODPADKE OD ŽAGE žaganje in bukova drva dostavlja na dom — Ivan Šiška, Metelkova ulica št. 4. — Telefon št. 2244. 575

SVEŽE VLOZEN STROČJI FIŽOL je zdrav, tečen, poceni, za zimski čas posebnost. Samo en poskus zadostuje in ne boste ga mogli pogrešati v vaši kuhinji. Kilogram Din 3.- — Sever & Komp., Ljubljana. 11/L

SPALNICE moderne, iz orehove korenine, ter pleskane v najnovejši orehovi imitaciji in kuhinjske opreme dobite najceneje pri — Androvic, Komenskega ulica 34

ZIVALI Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

DVA PSIČKA star 8 tednov (prilikkavčka) - prodam. — Rožna dolina Cesta II, št. 9.

RAZNO Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

POVRŠNIKE vbleke, perilo itd., dobre in cene — kupite najbolje pri PRESKERJU, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14 4/L

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert. 12/L

RESELILI SMO SE! iz Tavcarjeve ulice 3 v PASAZO NEBOTIČNIKA. — ELEKTROTON d. z o. z., Plošče, gramofone izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo.

OGLAŠUJTE v malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2. — Najmanjši znesek za mali oglas Din 5. — davek Din 2. — Mali oglasi se plačujejo takoj; priložiti lahko v znamkah. — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko.

Akviziterje

za odlično vpeljan slovenski časopis iščemo. — Javijo naj se le dobro vpeljeni, ki so že delali v tej stroki. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Dobra provizija«.

Skrivnost privlačnosti elegantne žene

Ali jo hočete tudi Vi poznati?

To nedeljo popoldne je vzela Milica svoj nov klobuk in rokavice. Bila je pri tem, da ta dan spozna moškega, o katerem je vedno sanjala. Nikdar se ni nobena žena bolj zelela, da bi bila videti kar najlepša. Sestala sta se. To, kar je on najprej opazil, pa ni bil niti klobuk, niti rokavice. To je bila njena polt — čista, baržunasta, sveža s prekrasnim »mat« odrazom. Sele po poroki je on odkril skrivnost na njeni toaletni mizici. Videl je namreč, kako je zjutraj uporabljala kremo Tokalon bele barve (brez maščobe), predno je šla ven, pa je vzela puder Tokalon ter z njim polahko naprasila lice in vrat. Ta dva proizvoda, tako poceni in vendar tako nenavadna v svojem učinku, sta v vsakdanji uporabi pri najelegantnejših damah — pri onih, ki vedo, kako se osvajajo moška srca. Presenečeni in veseli boste, kadar jih poizkusite na svojem licu.

